

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex.-f 1.25. NADRUUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

122ste Jaargang

Nr 10

October 1953

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	540
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	541

Redactioneel gedeelte

Operational research en de moderne oorlogvoering, door Ir C. J. van Zwet, Res.-Tweede-Luitenant Technische Dienst	543
De triangulatiendienst, door H. van der Vloodt, Kolonel der Artillerie	549
Leiding en hulpleidersdiensten bij het houden van oefeningen van de Koninklijke Landmacht, door L. E. Brouwer, Luitenant-Kolonel der Artillerie	554
Handhaving van de discipline aan het front, door W. D. H. Eekhout, Luitenant-Kolonel der Infanterie	562
Military Government-Civil Affairs, onderdeel van de taak der sectie JZ-MG van legerkorps en divisie, door Mr L. F. de Groot, Luitenant-Kolonel Militair Juridische Dienst	565
Technische dienst te velde, door P. Gout, Kapitein Techn. Dienst	569
Economische oorlogvoering, door M. W. J. M. Broekmeijer, Ec.c. Luitenant-Kolonel-Waarnemer	574
Spoorwegen in oorlogstijd, door L. Schuitemaker, Kapitein der Infanterie	576
De Fougasser, door H. E. Gramberg, Eerste-Luitenant der Infanterie	580
Nieuwe uitgaven	581
Kan het misschien eenvoudiger?, door T. v. d. Berg, Kapitein-Adj. School Geneeskundige Dienst	582
Uit de buitenlandse vakpers	584

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

122ste Jaargang

Nr 10

October 1953

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	540
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	541

Redactioneel gedeelte

Operational research en de moderne oorlogvoering, door Ir C. J. van Zwet, Res.-Tweede-Luitenant Technische Dienst	543
De triangulatiedienst, door H. van der Vloodt, Kolonel der Artillerie	549
Leiding en hulpleidersdiensten bij het houden van oefeningen van de Koninklijke Landmacht, door L. E. Brouwer, Luitenant-Kolonel der Artillerie	554
Handhaving van de discipline aan het front, door W. D. H. Eekhout, Luitenant-Kolonel der Infanterie	562
Military Government-Civil Affairs, onderdeel van de taak der sectie JZ-MG van legerkorps en divisie, door Mr L. F. de Groot, Luitenant-Kolonel Militair Juridische Dienst	565
Technische dienst te velde, door P. Gout, Kapitein Techn. Dienst	569
Economische oorlogvoering, door M. W. J. M. Broekmeijer, Ec.c. Luitenant-Kolonel-Waarnemer	574
Spoorwegen in oorlogstijd, door L. Schuitemaker, Kapitein der Infanterie	576
De Fougasser, door H. E. Gramberg, Eerste-Luitenant der Infanterie	580
Nieuwe uitgaven	581
Kan het misschien eenvoudiger?, door T. v. d. Berg, Kapitein-Adj. School Geneeskundige Dienst	582
Uit de buitenlandse vakpers	584

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

UIT DE LANDMACHT- EN LUCHT- MACHTORDERS

Nr 229 — Instelling van de rangen van opzichter van fortificatiën en technisch opzichter.

Bij Koninklijk besluit van 27 Mei 1953,
nr 33 is het volgende bepaald:

Artikel 1

Ingesteld worden de rangen van op-
zichter fortificatiën en technisch opzich-
ter.

Artikel 2

Dit besluit wordt geacht in werking
te zijn getreden met ingang van 1 No-
vember 1952.

Met betrekking tot het bepaalde in
voormeld Koninklijk besluit zij het vol-
gende aangetekend.

De rangen van technisch op-
zichter, respectievelijk opzichter
van fortificatiën worden toege-
kend aan de militairen, die, na een be-
paalde, in militair opzicht van belang
zijnde, studierichting te hebben gevolgd,
het diploma ener Middelbaar-technische
school hebben behaald en zijn bestemd
om — na een bepaalde diensttijd te heb-
ben volbracht en indien zij alsdan de
geschiktheid hebben verworven — te
worden benoemd tot officier bij het
dienstvak van officieren-technisch-op-
zichter van de verbindingdienst, het
dienstvak van officieren-technisch op-
zichter van de technische dienst, het
dienstvak van officieren-technisch-op-
zichter der genie of het dienstvak van
officieren-opzichter technische diensten
luchtmacht, respectievelijk het dienstvak
van officieren van fortificatiën.

Tot voor kort bestond voor de militai-
ren, die een M.T.S.-diploma behaalden,
slechts de mogelijkheid te worden aan-
gesteld tot opzichter van fortificatiën der
3de klasse. Na een bepaald aantal jaren
in die rang te hebben gediend, konden de

betrokkenen worden bevorderd tot op-
zichter van fortificatiën der 2de klasse,
opzichter van fortificatiën der 1ste klas-
se en vervolgens tot hoofdopzichter van
fortificatiën.

Na de oprichting van het dienstvak
van officieren van fortificatiën, worden
de opzichters van fortificatiën der 3de
klasse — na een bepaalde diensttijd in
die rang te hebben volbracht en indien
zij alsdan de geschiktheid hebben ver-
worven — bij laatstgenoemd dienstvak
tot tweede-luitenant benoemd. Bevorde-
ringen tot een hogere onderofficiersrang
in deze categorie zullen niet meer ge-
schieden.

Aan de klasse-aanduiding bij de rang
van opzichter van fortificatiën der 3de
klasse bestaat derhalve geen behoefte
meer, zodat thans kan worden volstaan
met de rangaanduiding van opzichter
van fortificatiën.

Gelet op het vorenstaande wordt be-
paald, dat de rang van opzichter van
fortificatiën gelijkgesteld wordt met de
rang van opzichter van fortificatiën der
3de klasse en dat met laatstgenoemde
rang tevens de rang van technisch op-
zichter wordt gelijkgesteld.

Nr 254 — Tijdelijke onderdelen te velde.

Op 28 Augustus 1953 zijn opgericht als
tijdelijke onderdelen te velde uit de
lichtingsploeg 1952-3:

1.1 ter vervanging van de oorspron-
kelijke 41, 42 en 43 Eskadrons Zware
Tanks, welke als zodanig werden opge-
heven en thans deel uitmaken van 4 Bat
Zware Tanks:

41 Eskadron Zware Tanks van het
Infanterie Regiment,

42 Eskadron Zware Tanks van het
Infanterie Regiment en

43 Eskadron Zware Tanks van het
Infanterie Regiment.

1.2 121 Technische Dienst Herstel Cie.

Mededelingen van de CHEF VAN DE GENERALE STAF

HET ESKADRON TANKS VAN HET INFANTERIEREGIMENT

Het is mij gebleken, dat verschillende infanteriecommandanten niet steeds het juiste inzicht hebben inzake het gebruik van het eskadron tanks van het infanterieregiment.

Mitsdien maak ik bekend, dat het artikel „Infanterist, hoe gebruikt U Uw tanks in de aanval?“ van de majoor der Cavalerie G.H.O. de Wit, opgenomen in De Militaire Spectator van Mei 1953 (122ste Jaar, nr. 5) volledig mijn denkbeelden over het gebruik van tanks bij de aanval weergeeft en dat derhalve de in dat artikel neergelegde beginselen moeten worden toegepast.

Ik wijs daarbij in het bijzonder op:
— blz. 245, waar enige regels voor het gebruik van tanks zijn vermeld n.l.

Regel 4. De kleinste eenheid is het peloton.

Regel 5. Gebruik zo mogelijk het eskadron als geheel.

— blz. 249, regel 8 van boven. „Vooraf bij het gebruik van tanks wreekt zich versnippering“.

— blz. 249, regel 17 en 18 van boven. „De BC zal eerst alle mogelijkheden nagaan om het eskadron als eenheid te gebruiken“.

Omtrent het gebruik van het tankeskadron van het Infanterieregiment in de verdediging zal binnenkort eveneens een publicatie volgen.

TIJDSCHRIFT „DE INFANTERIST“

De Inspecteur der Infanterie bericht mij dat hem vele klachten bereiken van beroepsonderofficieren van de Infanterie, die het 2-maandelijks tijdschrift „De Infanterist“ niet of niet regelmatig ontvangen. In vele gevallen wordt dit veroorzaakt doordat commandanten van onderdelen ex. van dit tijdschrift achterhouden t.b.v. officieren, bureaux, enz.

De aandacht wordt er derhalve nogmaals uitdrukkelijk op gevestigd, dat bedoeld tijdschrift — zoals duidelijk op de omslagpagina is vermeld — uitsluitend bestemd is voor beroepsonderofficieren van de Infanterie (ongeacht of zij al dan niet bij het Wapen dienen).

Korpscommandanten van de Infanterie kunnen 2 ex. extra bestellen ter circu-

latie onder de officieren en dienstplichtige onderofficieren van hun onderdeel.

Militair Wetenschappelijke Bibliotheken kunnen desgewenst 1 ex. bestellen bij de Voorzitter van de Bibliotheekcommissie MvO.

VERSCHEENEN VOORSCHRIFTEN

1202. *Catalogus van instructiefilms en filmstrips, 2e druk* (1e druk + 1e aanvulling vervalt).

1250. *Handleiding Instructie.*

1291. (Confidentieel). *Grondslagen voor de opleiding van Inlichtingenpersoneel.*

1509. *Voorlopige Richtlijnen „Geweervechten“.*

In dit stencil, dat wordt uitgegeven door de Inspecteur der Infanterie, wordt de Amerikaanse methode van geweervechten behandeld. Het stencil bestaat uit een deel, waarin de stof wordt behandeld en een deel „Opleiding“. Beide delen zijn in één band verenigd.

Deze „Voorlopige Richtlijnen“ vormen een voorloper voor de 6e druk van het voorschrift. Alle vroegere gedrukte uitgaven van het voorschrift, alsmede alle andere tot nu toe verschenen publicaties over dit onderwerp, moeten als vervallen worden beschouwd.

De eerste verstrekking van het stencil geschiedt automatisch aan de diverse autoriteiten en commandanten; het behoeft dus niet te worden aangevraagd.

Eventuele nabestellingen dienen te worden gericht aan de Inspecteur der Infanterie (voor wat andere wapens en dienstvakken betreft, d.t.v. de wapeninspecteur, opdat deze zijn advies kan geven betreffende de noodzaak van de aanvraag). De maatstaf van verstrekking is hoogstens 1 ex per 2 instructeurs die in dit vak instructie geven.

1539-3. *Voorlopige richtlijnen Geweer Garand van .30 inch, M1, deel 3 — Opleiding.*

In dit stencil dat wordt uitgegeven door de Inspecteur der Infanterie, is het volgende opgenomen:

Lessen wapenleer en schietopleiding
Aanwijzingen betreffende het schieten
Vaardigheidsproeven en klasseringsproeven
Instructiemiddelen
Geweergymnastiek.

De eerste verstrekking van het stencil geschiedt automatisch aan de diverse autoriteiten en commandanten; het behoort dus niet te worden besteld. Eventuele nabestellingen dienen te worden gericht aan de Inspecteur der Infanterie (voor wat andere wapens en dienstvakken betreft, d.t.v. de wapeninspecteur, opdat deze zijn advies kan geven betreffende de noodzaak van de aanvraag).

De maatstaf van verstrekking is: 1 exemplaar 2 instructeurs die het geweer Garand moeten onderwijzen.

1540-2. Karabijn van .30-inch, M1, Deel 2 — Schietvoorschrift (1e druk).

Dit voorschrift komt ter vervanging van de eerder door de Inspecteur der Infanterie uitgegeven overeenkomstige „Voorlopige Richtlijnen”.

In tegenstelling tot laatstgenoemde richtlijnen, welke een soort wijzigingsblad op voorschrift nr 1501-2 vormden, is het nieuwe voorschrift één compleet geheel.

Ter informatie diene dat het voorschrift nr 1540 uit drie delen zal bestaan, te weten:

Deel 1 — Wapenleer (reeds als voorloper richtlijnen verschenen).

Deel 2 — Schietvoorschrift

Deel 3 — Opleiding (reeds in bewerking).

1547. 3e Opgave van wijzigingen op „Kaartlezen”, 3e en 4e druk.

1677. Draaggolfapparatuur telegrafie-eindinstallatie TC-22-B, vbd nr 4/9/5. Bediening en onderhoud van de draaggolf-telegrafie-eindinstallatie TC-22-B.

1679. Radio-installatie SCR-543-A,-B,-C, vbd nr 4/1/31.

Bediening en onderhoud van de Radio-installatie SCR-543-A,-B,-C.

1681. Buizentester I-177-B, vbd nr 4/12/38.

Bediening en onderhoud van de Buizentester I-177-B met aanvullende gegevens omtrent Amerikaanse en Britse legerbuizen en de aequivalenten daarvan.

1682. Voltohm-meter I-107-C.

1707. Radiotelegrafie Procedure, vbd nr 2/4/1.

De op geallieerd niveau vastgestelde Radiotelegrafie Procedure, waardoor CVKV-3 met Aanhangsel en leidraad komt te vervallen.

2422. Het vuren met de wapens van de tanks M4 en M24.

2450. De Gyrostabilisator (U.S.A.)

3130-1. Handleiding ten dienste van de Krijgsraden te veld, deel 1 - Tekst.

5001. Hoe gebruik in mijn SNL's.

RMAKL Reglement Mil. Ambtenaren KL — Uitgave 1953. (Vorige uitgaven met daarbij behorende wijzigingsbladen blijven geldig).

RMAKL 4e Opgave van wijzigingen op het Reglement voor de Militaire Ambtenaren der Koninklijke Landmacht, uitgave 1950.

RMAKL 2e Opgave van wijzigingen op idem, uitgave 1951.

IK 228 Instructiekaart nr 228 „Het in stelling brengen van de SCR-584”.

IK 232 Instructiekaart nr 232 „Het aan- en uitschakelen van de 3 mk 7”.

Wandplaat nr 5003A Mitrailleur Bren van .303 inch M2, 1e druk (de 3e druk van Wandplaat nr 5003 vervalt hiermede).

IK 198. Instructiekaart nr 198. Dage-lijks preventief onderhoud voor graafmachine, 275 L (3/8 cu-yd), 4-8 ton, Quickway.

IK 251. Instructiekaart nr 251. Methode van instructie.

Wandplaat nr 5003B. Mitrailleur Bren van .303 inch M2 — Onderdelenwerking, 1e druk, (Wandplaat nr 5042 vervalt hiermede).

Wandplaat nr 18511. Centurion III, Periscoprichtkijker M1 of M1/1 Verdeelde glasplaat voor mitrailleurvuur.

Wandplaat nr 18512. Centurion III, Opzet en peritelescoop.

Wandplaat nr 18513. Centurion III, Torenhoekmeter nr 1 M1.

Wandplaat nr 18514. Centurion III, Periscopische tankkijker.

Wandplaat nr 18515. Centurion III, Periscoprichtkijker M1 of M1/1 Verdeelde glasplaat.

Wandplaat nr 18516. Centurion III, Periscopische tankkijker Verdeelde glasplaat.

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

„Operational Research” en de moderne oorlogvoering

door Ir C. J. VAN ZWET, Res.-Tweede-Luitenant TechnischeDienst.

„Operational Research” werd in de eerste oorlogsjaren in Engeland op bescheiden schaal geïntroduceerd bij het Fighter Command. De opzet was hierbij de doelmatigheid van de radarbeveiliging te onderzoeken en, indien mogelijk, te verbeteren. Het succes van een klein aantal onderzoekers was van een zodanige aard — de doelmatigheid steeg met een factor 10 — dat spoedig vele OR werkgroepen bij verschillende onderdelen der strijdkrachten in het leven werden geroepen, die ieder voor zich en gezamenlijk een belangrijke bijdrage hebben geleverd voor de uiteindelijke overwinning der geallieerden.

Het is o.a. Prof. P. M. S. Blackett, professor in de natuurkunde aan de Universiteit van Manchester geweest die het werk van de OR-groepen, van de eerste oorlogsjaren af, voortdurend heeft gestimuleerd en die als een van de grondleggers van de Operational Research moet worden gezien.

Wat wordt verstaan onder Operational Research?

In de loop der jaren zijn er verschillende definities gegeven, die alle min of meer juist zijn. Wij zouden het als volgt willen uitdrukken: „Operational Research is een systematische combinatie van **observatie** en **analyse** van alle gegevens van een militaire operatie, met het doel de betrokken bevelhebber of commandant te voorzien van een basis voor het nemen van beslissingen”.

Intuïtie voor de, in een bepaald geval te volgen tactiek of strategie wordt met behulp van OR zoveel mogelijk uitgeschakeld en vervangen door een basis, welke is verkregen uit **feitelijke gegevens**.

Op zichzelf is OR niet nieuw. In de economie tracht men, in vele gevallen, op dezelfde wijze door een analyse van een groot aantal complexe gegevens een basis te verkrijgen voor een te volgen gedragslijn. Het nieuwe is echter hierin gelegen, dat men deze methode ook bewust en systematisch ging toepassen op militaire operaties.

Elke bevelhebber of commandant zal uiteraard zijn beslissingen zoveel mogelijk baseren op feiten en gegevens die hem aangaande de betreffende militaire operatie ter beschikking staan. Dat desondanks de toepassing van OR bij de verschillende wapens zulk een succes werd is dan ook een gevolg van andere oorzaken dan van onbekwaamheid van de betreffende bevelhebbers. Het bleek namelijk dat een bevelhebber, als gevolg van het feit dat de volle verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding bij hem berust, enerzijds niet voldoende objectief de gegevens zal beoordelen en anderzijds in het algemeen niet over voldoende tijd zal beschikken voor een zorgvuldige analyse van deze gegevens.

Een uitermate instructief voorbeeld van de toepassing van Operational Research werd door Churchill gegeven, die een statistisch wetenschappelijk bureau onder leiding van professor Lindemann — de latere Lord Cherwell — installeerde, welk bureau hem in vele gevallen het

nemen van beslissingen vereenvoudigde (zie Churchill's Memoires, o.a. over de anti-U-boot campagne in 1940).

Alvorens nader in te gaan op de organisatie en werkwijze van OR-teams wil ik enkele resultaten weergeven, die werden bereikt gedurende de laatste oorlog.

1. Teneinde na te gaan wat de meest doelmatige bestrijding van vijandelijke schepen is, het leggen van mijnen, onderzeeboot- of vliegtuigaanvallen, werd met behulp van de beschikbare gegevens voor elk van deze methoden zorgvuldig de verhouding tussen het aantal gezonken vijandelijke schepen en de benodigde geallieerde manjaren bepaald. De laatste grootheid is in dit geval een maat voor de gevergte krachtsinspanning voor de betreffende aanvalsmethode. Deze verhouding bleek voor de onderzeebootaanval het grootst te zijn, zodat de oorlogsinspanning in grotere mate werd gericht op deze methode van aanvallen.

2. Uit een analyse van de verliezen die tijdens de convoivaarten op de Atlantische Oceaan werden geleden, bleek dat het gemiddelde aantal gezonken schepen per convooi constant was, onafhankelijk van de grootte van het convooi. In feite werd gevonden dat het verliespercentage V ongeveer werd gegeven door de formule:

$$V = \frac{c}{NE}$$

waarin N het aantal schepen in het convooi, E het aantal escorte vaartuigen en c een constante voorstelt. Een tweemaal zo groot convooi zou dus een tweemaal zo klein verliespercentage betekenen.

Als direct gevolg van deze analyse werd in 1943 het tijdsinterval tussen twee opeenvolgende convoivaarten vergroot, zodat de convooien groter werden en van meer escortevaartuigen konden worden voorzien. Deze beslissing bleek de verliezen inderdaad sterk te reduceren.

3. Bestudering van de verliezen van de RAF tijdens bombardementsvluchten bracht aan het licht, dat het verliespercentage afnam, met toename van het aantal deelnemende vliegtuigen. Dit vermoedelijk als gevolg van het feit dat de Duitse luchtafweer aan een bepaalde maximumcapaciteit was gebonden. Indien dus het aantal vliegtuigen per bombardementsvlucht steeds groter zou worden gekozen, zou de factor: aantal afgeworpen bommen in tonnen per verloren gegaan vliegtuig vanaf een bepaalde grootte der aantallen ineens sterk moeten stijgen.

Naar aanleiding van deze studie ontstond in 1942 de eerste bombardementsaanval, uitgevoerd door duizend vliegtuigen. De resultaten hiervan en van de erop volgende groots opgezette aanvallen, bevestigden de theorie ten volle.

4. Teneinde na te gaan op welke wijze aan de kracht van de vijand door bombardementen de meeste afbreuk kon worden gedaan, werd voor verschillende doelen (steden, industriecentra, knooppunten van spoorwegen en wegen enz.) de verhouding nagegaan tussen de gevergte krachtsinspanning voor het bombarderen per afgeworpen ton bommen, uitgedrukt in manjaren en de vijandelijke krachtsinspanning voor herstel, per afgeworpen ton bommen eveneens uitgedrukt in manjaren.

De gegevens voor de laatstgenoemde grootheid werden enerzijds verschaft door de Inlichtingendienst, anderzijds werden de resultaten van Duitse bombardementen op Engeland als basis genomen. Het bleek dat

de vijand het meest werd getroffen door het vernietigen van zijn transportsysteem, dus zijn spoorwegknooppunten en wegencentra.

Uiteraard zijn er nog vele vermeldenswaardige onderwerpen. Een onderzoek naar het verlies aan mankracht tengevolge van ziekte en verwondingen en de meest effectieve methoden van vervanging. Een studie over de meest waarschijnlijke opstelling van vijandelijke vuurmonden, enz., enz.

OR teams zwermden spoedig uit naar de verschillende oorlogstonelen. In Afrika werd het tankprobleem onderzocht, hierbij werd nagegaan welke tankuitrusting, inwendig en uitwendig, de beste was met het oog op de gevechtswaarde van de tank en haar bemanning.

Medici en bacteriologen onderzochten in Noord-Afrika de meest voorkomende verwondingen, alsmede de meest effectieve infectiebestrijding. Voorts werd de invloed van kleding, voeding en bewapening op het moreel van de infanterist bepaald, teneinde zijn gevechtswaarde eventueel te kunnen verhogen. Een andere groep onderzocht de transportmogelijkheden en moeilijkheden in de jungle van Birma. Zoals reeds eerder opgemerkt, waren de resultaten van al deze verschillende OR-groepen zódanig, dat inderdaad kan worden gesproken van een merkbare bijdrage tot de uiteindelijke geallieerde overwinning.

Op welke wijze wordt de OR nu georganiseerd en welke capaciteiten worden er verlangd van de OR-werker?

De OR-groep dient een militaire operatie objectief te bestuderen en een voorwaarde is dus, dat de groep niet wordt belast met verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding. Voorts moet de groep de beschikking kunnen krijgen over alle noodzakelijke gegevens, alsmede de macht bepaalde noodzakelijk geachte gegevens te verzamelen. Een direct contact met degene die beslissingen neemt is eveneens een voorwaarde, de groep dient dus direct onder de bevelhebber of commandant te worden geplaatst, zodat enerzijds deze bevelhebber zijn wensen kenbaar kan maken en anderzijds de groep, mede dank zij hun objectiviteit, bepaalde behoeften van de commandopost kan opsporen. Een zekere mate van vrijheid voor het kiezen van het onderwerp dat zal worden onderzocht is eveneens van belang. Het gebeurde immers vaak dat op schijnbaar onbelangrijke punten grote successen konden worden behaald. Dit is niet verwonderlijk, daar de als „belangrijk” bekend staande onderwerpen in de meeste gevallen reeds voldoende aandacht van de bevelhebber of commandant genoten.

Opgemerkt zij, dat enerzijds de openlijke steun van de hoogste defensieleiding en anderzijds de medewerking van de hoofden der diensten, c.q. chefs van staven, onmisbare voorwaarden voor het slagen van OR-werk zijn.

Wat de capaciteiten van de OR-werker betreft, hier is geen vaste regel voor op te geven. De belangrijkste eigenschappen zijn echter:

- a. Het vermogen gedisciplineerd te denken.
- b. Een brede blik, zodat geen, mogelijk belangrijke, factoren gemist worden.
- c. Een hoge algemene intelligentie.
- d. Een grote mate van enthousiasme.
- e. Mensenkennis.

Voor de eerste eigenschap is in het algemeen, een academische vorming een vereiste. De laatste eigenschap is nodig, daar de OR-werker de medewerking moet kunnen verkrijgen van de uitvoerders van de militaire operatie, van hoog tot laag.

Eveneens van belang zijn: het vermogen zich duidelijk uit te drukken, enige kennis van het betreffende probleem en enige kennis van de statistiek. Het gebrek aan gespecialiseerde kennis kan worden gecompenseerd door één persoon in de groep op te nemen, die over deze kennis beschikt.

Uitdrukkelijk zij opgemerkt dat de OR-werker niet uitgesproken intelligenter moet zijn dan de bevelhebber of commandant. Hij beweegt zich slechts op een ander terrein, wat er van hem verlangd wordt is iets geheel anders dan wat er van de bevelhebber gevegd wordt. Een vergelijking der intelligenties is hier dan ook absurd.

Het doel van OR is de bevelhebber of commandant in staat te stellen beslissingen te nemen. In feite adviseert de OR-groep in welke **richting** de beslissingen dienen te worden genomen, teneinde de doelmatigheid van een militaire operatie te verhogen. Hieruit volgt dat het advies dan ook **eenduidig** behoort te zijn. Een bevelhebber heeft immers zeer weinig aan een opsomming van de verschillende **mogelijke** beslissingen. Geen advies is beter dan een dergelijke opsomming.

Op welke wijze verricht de OR-groep het werk?

In het algemeen kan worden gezegd dat wordt begonnen met de gebeurtenissen bij de toegewezen commandopost te observeren. Hierbij moet er gelegenheid bestaan vragen te stellen naar het „hoe” en „waarom” van bepaalde handelingen. Vervolgens wordt een bepaalde militaire operatie of onderdeel ervan uitgekozen. Voor de keuze geldt in het algemeen dat de gevechtswaarde van een eenheid enerzijds wordt bepaald door de wapens die ter beschikking staan en de tactiek en anderzijds door het moreel, de gezondheid, de levensmiddelenvoorziening enz. van het betrokken militaire personeel.

Over de eerste invloed, de wapens en de tactiek zij het volgende opgemerkt.

Het onderzoek van wapens houdt in een beantwoording van de vraag **hoe** het wapen functioneert en **waarom** het aldus werd ontworpen. Een studie van de tactiek houdt in de bestudering van de verschillende **methoden** waarop de wapens worden gebruikt. Het merkwaardige is nu, dat gebleken is dat de meeste successen door OR-werkgroepen niet werden behaald bij de bestudering van **nieuwe wapens** en de gevolgen daaraan verbonden, maar bij de bestudering van de **tactiek**, dus de methoden waarop de wapens werden gebruikt. In het algemeen bleek de neiging te bestaan, meer aandacht aan nieuwe wapens te willen besteden. Snelle en directe resultaten werden echter bereikt bij de bestudering van het gebruik van **bestaande** wapens.

Hoewel er geen absolute OR-werkmethoden kunnen worden gegeven verdient het toch aanbeveling enkele algemene principes te vermelden.

1. De a-priorimethode

Een militaire operatie wordt i.h.a. beïnvloed door een aanzienlijk

aantal variabelen. Om de invloed van een bepaalde verandering van één der variabelen na te gaan, zouden de overige constant moeten worden gehouden. Dit is echter in de praktijk niet altijd mogelijk. Evenals dit in de exacte natuurwetenschappen gebeurt, kan men echter een proefmodel trachten te vinden, waarbij men de variabelen wel onder controle heeft. Hoewel een dergelijke methode nuttig is voor een algemeen inzicht in de militaire operatie staat zij in het algemeen te ver van de praktijk af om directe nuttige resultaten af te werpen.

2. *De statistische methode*

Een minder gemakkelijk hanteerbare doch zeer doelmatige methode is de zgn. statistische methode. Hierbij worden de gegevens die over de militaire operatie uit het verleden bekend zijn statistisch geanalyseerd en met behulp van waarschijnlijkheidsoverwegingen kan dan worden voorspeld wat de invloed van een bepaalde verandering van één variabele zal zijn. Enige statistische kennis en ervaring is hierbij echter van belang.

3. *Het gebruik van ruwe gegevens*

Het komt vaak voor dat van een bepaalde militaire operatie slechts ruwe en minder betrouwbare gegevens ter beschikking staan. Het verdient echter toch aanbeveling ook deze minder betrouwbare gegevens na te gaan, daar gebleken is, dat ook hier in sommige gevallen bruikbare resultaten werden verkregen. Voordat de ruwe gegevens statistisch zijn geanalyseerd kan men geen uitspraak doen over de mogelijke aanwijzingen die zij zouden kunnen inhouden.

4. *De methoden van de ongelijkheden*

In sommige gevallen dient een keuze te worden gemaakt tussen twee schijnbaar gelijkwaardige methoden A en B. Men is echter niet in staat direct te bepalen of de resultaten van A beter zijn dan van B of omgekeerd. Indien men nu de maximaal en minimaal te verwachten resultaten van A en B wel kan bepalen kan in een dergelijk geval met succes de methode van de ongelijkheden worden toegepast. Geven we de te verwachten resultaten aan met A_{\max} , A_{\min} respectievelijk B_{\max} en B_{\min} , dan geldt immers dat als $B_{\min} > A_{\max}$ procedure B zeker beter is. Is daarentegen $A_{\min} > B_{\max}$ dan is uiteraard de procedure A te kiezen boven procedure B.

5. *De onveranderlijkheid*

Voor de toepassing van OR geldt als voorwaarde dat de betreffende militaire operatie betrekkelijk constant van aard behoort te zijn. Een veelvuldig wisselende tactiek kan men immers moeilijk bestuderen. Aan deze eis wordt meestal voldaan, door het feit dat voor enigszins ingewikkelde operaties, geheel nieuwe methoden slechts na langdurige voorbereiding worden ingevoerd. De OR-groep kan dan ook in de meeste gevallen ervan uitgaan, dat de hoofdlijnen en grondkenmerken van de operatie binnen afzienbare tijd niet veranderen.

In de praktijk zal de OR-groep zelve moeten uitmaken welke werkmethode in een bepaald geval de beste is. Het gezond verstand en de ervaring spelen hierbij een grote rol.

Tenslotte moge hier volgen *op welke wijze de ervaring en de metho-*

den der OR in vredetijd kunnen worden toegepast en op sommige plaatsen ook metterdaad worden toegepast.

Hoewel op minder grote schaal als tijdens de oorlog werd in Engeland het werk der OR-groepen na de oorlog voortgezet. Het doel was hierbij alle ervaring en gegevens uit de oorlog, ook die van de vijand, nader te analyseren, teneinde te komen tot definitieve conclusies betreffende de militaire operaties die plaatsvonden. Dat op deze wijze belangrijke lessen en richtlijnen voor de toekomst zullen worden gevonden behoeft geen betoog.

In vredetijd zullen de feitelijke oorlogsomstandigheden behalve bij manoeuvres welke immers zo reëel mogelijk worden opgezet ontbreken, zodat de OR voor de bestudering van nieuwe krijgskundige operaties hoofdzakelijk zal zijn aangewezen op de reeds vermelde „a-priorimethode”.

Slechts op het gebied van de **training** en de **bedrijfsvoering** kan de OR-groep gegevens putten uit feitelijke omstandigheden. Voor de training valt het accent van de analyse enerzijds op de soldaat, zijn moreel, fysieke weerstand enz. en anderzijds op de wapens. Bij de bedrijfsvoering kunnen o.a. verschillende organisatievormen en administratieve bepalingen op hun doelmatigheid worden onderzocht. De personeelspolitiek, en de hiermede nauw verwante salarispolitiek, zou eveneens een dankbaar object voor OR zijn. Tevens zouden verschillende bevelsverhoudingen alsmede de delegatie van verantwoordelijkheden in de organisatie van de krijgsmacht kunnen worden bestudeerd, zowel op lager als op hoger niveau.

In de civiele sector kan de OR eveneens worden toegepast. In Engeland bezitten de B.O.A.C., de Board of Trade, „the Ministry of Works” en de „British Iron and Steel Institute” alle hun eigen OR organisaties. Hoewel het werk van deze OR-groepen moeilijker zal zijn dan in de oorlog, daar de wens de oorlog te winnen vele barricaden bij vele mensen en instellingen deed wegvallen, blijkt hun bestaan echter in alle opzichten gerechtvaardigd.

Een van de problemen van de naoorlogse industrie die zich voordoen is, de OR op de meest doelmatige wijze in te passen in het industriële gebeuren in vredetijd. De ontwikkeling van nieuwe technische en industriële hulpmiddelen neemt in een oorlog in het algemeen een hoge vlucht. De ervaring heeft geleerd, dat deze nieuwe hulpmiddelen in de meeste gevallen na enige aanpassing met succes konden worden toegepast in vredetijd. OR zal dan ook ongetwijfeld een nuttig en zelfs onmisbaar instrument in de techniek worden.

De vraag schijnt gewettigd of Nederland, zowel voor zijn krijgsmacht als voor de civiele sector niet meer aandacht aan de toepassing van Operational Research dient te besteden dan tot op heden.

The combat effectiveness of the army especially when funds are limited, depends upon a delicate balance between personel and equipment.

General MacArthur.

De triangulatiedienst

door H. VAN DER VLOODT, Kolonel der Artillerie.

De triangulatiedienst heeft ten doel te bepalen:

- a. de *coördinaten* van bepaalde punten t.o.v. het assenstelsel van het UTM-vierkantennet;
- b. de *hoogten* van bepaalde punten t.o.v. NAP;
- c. de *kaarthoeken* van bepaalde richtingen t.o.v. het kaartnoorden van het UTM-vierkantennet.

Als uitgangspunt voor deze te bepalen gegevens beschikt de triangulatiedienst over de coördinaten en hoogten van een groot aantal punten, *getrianguleerde punten* genoemd, welke in vele jaren door de Rijksdriehoeksmeting of andere overheidsorganen zijn bepaald. Niet alleen in Nederland, doch in vrijwel alle andere landen van de beschaafde wereld staan de triangulatiedienst vele getrianguleerde punten ter beschikking. Deze punten zijn meestal kerktorens, fabrieksschoorstenen en andere hoge punten; soms zijn deze hoge punten opzettelijk gebouwd zoals enkele zgn. signalen van de RDM. (Zie hiervoor de stafkaarten). Ook treft men veelvuldig voor dit doel geplaatste stenen aan, bv. de zgn. KAD-stenen (Kadasterstenen). De nauwkeurigheid, waarmede deze coördinaten en hoogten bepaald zijn, is in het algemeen zeer groot; de middelbare fout wisselt tussen enkele mm tot enkele dm. Hierdoor wordt een goede basis voor de metingen van de triangulatiedienst verkregen.

Indien men de getrianguleerde punten op een stafkaart uitzet dan blijkt, dat in sommige gebieden — meestal nabij de steden — het aantal punten zeer groot is, terwijl het aantal in andere gebieden zeer beperkt is. *De voornaamste taak van de triangulatiedienst van een legerkorps is nu het aantal getrianguleerde punten in de gevechtzone zodanig uit te breiden, dat de terreinmeetdienstgroepen van de lagere artillerie-echelons snel en voldoende nauwkeurig de punten en richtingen, welke voor de vuren der artillerie noodzakelijk zijn, kunnen bepalen.*

Steeds zal er door de triangulatiedienst naar moeten worden gestreefd om deze uitbreiding te hebben voltooid, voordat de terreinmeetdienstgroepen met haar metingen moeten beginnen. Dit vereist dus vooruit denken en handelen; de LKAC moet daarom C-AMA steeds ten spoedigste inlichten omtrent voorgenomen verplaatsingen van de artillerie van het legerkorps, zodat de triangulatie-onderdelen tijdig in werking kunnen worden gesteld.

Kan deze werkwijze door de tactische omstandigheden, of door het ontbreken van voldoende getrianguleerde punten, niet worden gevolgd, dan rust op iedere artilleriecommandant de verplichting zelf het triangulatieverband in zijn onderdeel te leggen. Als grondslag daarvoor worden dan willekeurige punten genomen, waarvan de coördinaten van de stafkaart in het UTM-vierkantennet worden bepaald. Richtingen worden znodig met behulp van het kompas, of door astronomische waarnemingen uitgezet. Bij voorkeur worden deze punten zodanig gekozen, dat de triangulatie daarvan later door de triangulatiedienst zonder veel moeite kan plaats vinden.

Waar moeten de door de triangulatiedienst te bepalen punten nu

gelegen zijn? In het algemeen is deze vraag niet te beantwoorden; zo zullen in overzichtelijk terrein de artillerie-onderdelen soms meer gebaat zijn met een of enige veraf gelegen hoge punten, terwijl in bedekt terrein meestal het bepalen van een nabij het onderdeel gelegen oriënteringspunt noodzakelijk zal blijken te zijn. Voor elk geval moeten dus verkenningen op de kaart en in het terrein plaats vinden, waarna een triangulatieplan wordt opgesteld; om onnodig werk te voorkomen is coördinatie op legerkorpsniveau noodzakelijk. C-AMA treedt daarom op als *legerkorps-triangulatieofficier*; hij geeft namens de LKAC de bevelen aan alle triangulatie- en terreinmeetdienstonderdelen, welke aan de uitvoering van dit plan moeten medewerken.

De uitvoerende organen zijn:

- a. de *triangulatieofficier in Staf-AMA*. Hij is de uitvoerder van het door C-AMA ontworpen plan;
- b. de *triangulatie-inlichtingenpost (Trip)*. Deze post wordt in den regel ingericht nabij het legerkorpsvuurregelingscentrum en heeft de volgende taken:

- het aanleggen van registers van getrianguleerde punten en het aanvullen daarvan met nieuw bepaalde punten;
- het bijhouden van een gevechtskaart, waarop aangetekend worden de reeds verrichte metingen, de metingen welke nog worden uitgevoerd en die, welke zullen worden uitgevoerd;
- het classificeren en distribueren van triangulatiegegevens aan de onderdelen in het legerkorps.

c. *het triangulatiepeloton in de Stafbatterij van de AMA*. Dit peloton verricht metingen en berekeningen;

d. *de triangulatiepelotons in de drie meetbatterijen van de AMA*. Deze bepalen voornamelijk de coördinaten van lichtmeetposten, geluidmeetmicrofoonopstellingen en radarinstallaties;

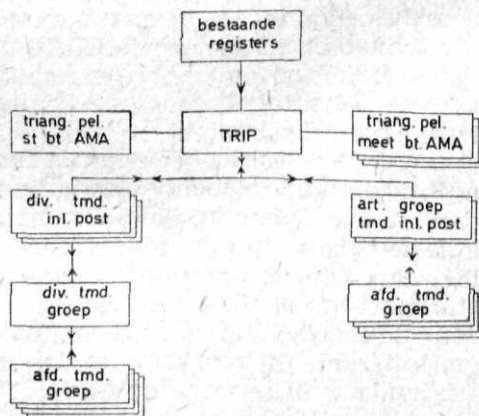
e. *de divisie-terreinmeet-inlichtingenpost*. Deze post wordt ingericht door Staf-DAC en heeft nagenoeg dezelfde taken voor de divisie als de Trip voor het legerkorps. Bij een artilleriegroep van de legerkorpsartillerie is eveneens een inlichtingspost ingedeeld;

f. *de divisie-terreinmeetdienstgroep*. Deze groep verricht metingen, welke in beginsel in het divisievak zijn gelegen. Bij een artilleriegroep van de legerkorpsartillerie is geen terreinmeetdienstgroep ingedeeld;

g. *de afdelingsterreinmeetdienstgroepen*: deze zijn in beginsel bestemd voor de bepaling van batterij-O-punten, grondrichtingen, grond- en merkpunten enz.

Afb. 1 geeft schematisch de gang van triangulatiegegevens in het legerkorps weer.

Bepalen wij ons thans uitsluitend tot de onder c en d genoemde *triangulatiepelotons*. Elk peloton bestaat uit 2 triangulatiegroe-

Afb. 1

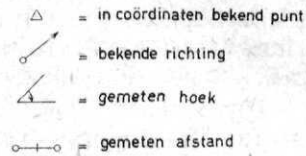
pen, terwijl elke groep bestaat uit 2 ploegen. In elke ploeg bevindt zich personeel voor meetwerk en voor rekenwerk.

Het *meetwerk* bestaat voornamelijk uit het opmeten van hoeken met een theodoliet en het bepalen van afstanden meestal met een stalen meetband.

Het *rekenwerk* wordt in den regel met een rekenmachine verricht; soms wordt ook een logaritmefabel gebruikt. Controles worden deels grafisch, deels met een rekenliniaal verricht.

Voor zijn metingen gaat de triangulatiedienst bijna uitsluitend uit van reeds in vreedstijd getrianguleerde punten. Afhankelijk van de ligging van die punten en het uitzicht in het terrein kunnen de door de triangulatiepelotons te bepalen punten op een der onderstaande methoden worden gevonden.

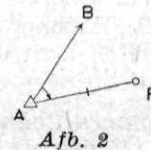
- a. richting en afstand;
- b. veelhoeksmeting (polygoon);
- c. voorwaartse insnijding;
- d. achterwaartse insnijding;
- e. dubbelpuntsbepaling;

Ad. a. Richting en afstand (zie afb. 2).

1. *Voorwaarden:*

Nabij het te bepalen punt P is een getrianguleerd punt A gelegen; in A zijn P en een tweede getrianguleerd punt B zichtbaar.

2. *Uitvoering:*

- (a) Metingen.

In A wordt de hoek BAP opgemeten; de afstand AP wordt bepaald.

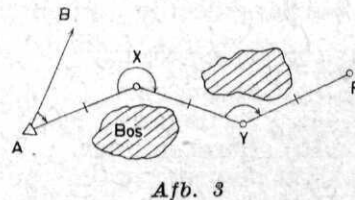
- (b) Berekeningen.

Uit de coördinaten van A en B, alsmede uit de opgemeten hoek BAP en de afstand AP, worden de coördinaten van P bepaald.

Ad. b. Veelhoeksmeting (zie afb. 3).

1. *Voorwaarden:*

Niet te ver van het te bepalen punt P is een getrianguleerd punt A gelegen; in A is een tweede getrianguleerd punt B zichtbaar, alsmede een willekeurig punt X, waarin P zichtbaar is of een ander willekeurig punt Y, waarin P zichtbaar is. Zonodig wordt van meer tussenpunten gebruik gemaakt.

2. *Uitvoering:*

- (a) Metingen.

In A wordt de hoek BAX opgemeten; de afstand AX wordt bepaald.

In X wordt de hoek AX Y opgemeten; de afstand XY wordt bepaald. In Y wordt de hoek XYP opgemeten; de afstand YP wordt bepaald.

- (b) Berekeningen.

Uit de coördinaten van A en B, alsmede uit de opgemeten hoek BAX

en de afstand AX , worden de coördinaten van X bepaald. Uit de coördinaten van A en X , alsmede uit de opgemeten hoek AXY en de afstand XY , worden de coördinaten van Y bepaald. Uit de coördinaten van X en Y , alsmede uit de opgemeten hoek YXP en de afstand YP , worden de coördinaten van P bepaald.

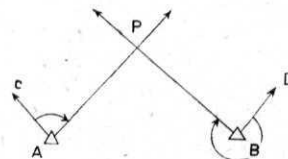
3. *Opmerking:*

Bij voorkeur zet men in P de meting voort tot een getrianguleerd punt C om de zgn. sluitfout te bepalen.

Ad. c. Voorwaartse insnijding (zie afb. 4).

1. *Voorwaarden:*

In de getrianguleerde punten A en B is het te bepalen punt P alsmede een ander getrianguleerd punt (resp. C en D) zichtbaar (A en B kunnen dus ook onderling zichtbaar zijn).

Afb. 4

2. *Uitvoering:*

(a) *Metingen.*

In A wordt de hoek CAP en in B de hoek DBP bepaald.

(b) *Berekeningen.*

Uit de coördinaten van A , B , C en D , alsmede uit de hoeken CAP en DBP , worden de coördinaten van P bepaald.

3. *Opmerkingen:*

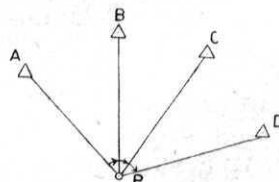
a) Zoals uit de figuur reeds te zien is, mogen A , B en P niet te dicht bij een rechte lijn liggen.

(b) Deze methode is bijzonder geschikt voor het bepalen van punten, welke in vijandelijk terrein liggen.

Ad. d. Achterwaartse insnijding (zie afb. 5).

1. *Voorwaarden:*

In het te bepalen punt P zijn 3, bij voorkeur 4, getrianguleerde punten zichtbaar.

Afb. 5

2. *Uitvoering:*

(a) *Metingen.*

In P worden de hoeken APB , BPC en eventueel CPD opgemeten.

(b) *Berekeningen.*

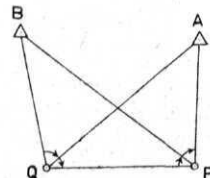
Uit de coördinaten van A , B en C , alsmede uit de hoeken APB en BPC , worden de coördinaten van P bepaald. Uit de coördinaten van D , alsmede uit de hoek CPD wordt een controle verkregen.

3. *Opmerking:* P mag niet op of nabij de omgeschreven cirkel door A , B en C liggen.

Ad. e. Dubbelpuntsbepaling (zie afb. 6).

1. *Voorwaarden:*

In de te bepalen punten P en Q , welke onderling zichtbaar zijn, zijn dezelfde twee getrianguleerde punten A en B zichtbaar.

Afb. 6

2. *Uitvoering:*

(a) Metingen.

In P worden de hoeken APB en BPQ opgemeten. In Q worden de hoeken BQA en AQP opgemeten.

(b) Berekeningen.

Uit de coördinaten van A en B, alsmede uit de opgemeten hoeken APB, BPQ, BQA en AQP, worden de coördinaten van P en Q bepaald.

Het is niet eenvoudig voor een bepaald geval de snelste en nauwkeurigste methode te kiezen.

De veelhoeksmethode duurt meestal het langst en is niet zeer nauwkeurig, vooral als de sluitfout niet kan worden bepaald, doch is in terreinen waarin weinig uitzicht bestaat, dikwijls de enige mogelijke methode.

De methode van de *achterwaartse insnijding* werkt snel en nauwkeurig, doch meestal zijn er geen drie getrianguleerde punten zichtbaar. Soms kan men echter in de nabijheid van het te bepalen punt voldoende getrianguleerde punten zien; in dat geval bepaalt men op die wijze eerst daar ter plaatse een hulppunt en past daarna de methode richting en afstand, dan wel de veelhoeksmeting toe.

De voorwaartse insnijding geeft de moeilijkheid, dat men de theodoliet soms niet boven het getrianguleerde punt kan opstellen (bv. bij schoorstenen). Voorts vergt deze methode veel tijd, omdat de meetploegen naar de dikwijls veraf gelegen getrianguleerde punten moeten worden gezonden.

De dubbelpuntsbepaling werkt zeer snel, doch kan alleen in weinig bedekt terrein worden toegepast.

Uit het bovenstaande volgt, dat de juiste keuze van de toe te passen methode grote ervaring vereist. Voordat tot het uitvoeren wordt overgegaan, moet bovendien verkenning op de kaart en in het terrein plaats vinden. De tijd, welke daaraan wordt besteed, weegt echter ruimschoots op tegen de tijdwinst, welke daardoor bij de uitvoering wordt verkregen.

Hetgeen de andere wapens van het werk van de triangulatiedienst te zien krijgen is niet veel. Het beperkt zich tot wit-rood of wit-zwart geschilderde *jalons*, soms van een vlag voorzien, en tot de zgn. *bakens*, \pm 2 m hoge stellages van latten en gekleurd linnen, welke in een punt uitlopen en soms eveneens van een vlag worden voorzien. Voorts kan men in het terrein de meetploegen met theodoliet en meetband aantreffen.

Hiermede hoop ik U enig inzicht te hebben gegeven van de werkwijze van de triangulatiedienst. Wat is nu het resultaat van het werk van deze dienst? Het is, dat het in samenwerking met de terreinmeetdienst mogelijk is, de opstellingen van de artillerie en van de mortieren, alsmede de plaatsen van de doelen, zo nauwkeurig te bepalen, dat voor elk vuur de afstand en de kaarthoek van de richting naar het doel kunnen worden gevonden *zonder vooraf in te schieten*. Hierdoor is het mogelijk verrassende vuurconcentraties van vele afdelingen op een doel af te geven, ook bij nacht of slecht zicht.

Zelfs al komt de artillerie 's nachts in stelling dan kan de infanterie er verzekerd van zijn, dat de door haar aangevraagde afsluitings- en stormvuren op de juiste plaats zullen worden afgegeven, zonder dat er vooraf één schot behoeft te worden gelost.

Leiding en hulpleidersdiensten bij het houden van oefeningen van de Koninklijke Landmacht

door L. E. BROUWER, *Luitenant-Kolonel van de Gen. Staf.*

A. Algemeen.

Bij de Staf van het 1e Nederlandse Legerkorps is op last van de Chef Gen Staf vervaardigd het Ontwerp Voorschrift van de Koninklijke Landmacht. Het kan zijn nut hebben hier enige bladzijden aan te wijden en het belichten van de overwegingen, welke geleid hebben tot het stellen van definities, taken, gebods- en verbodsbepalingen en de daaruit voortvloeiende consequenties kunnen bij de bestudering en het toepassen van dit Ontwerp Voorschrift verhelderend werken.

B. Oefeningen.

A. Algemeen. Alvorens tot de kern van het vraagstuk te komen n.l. „Hoe de leiding en de hulpleidersdiensten bij oefeningen dienen te worden opgezet en uitgevoerd” verdient het aanbeveling om aan te geven, wat men onder oefeningen dient te verstaan en het licht te doen schijnen over onderwerpen, die in direct dan wel indirect verband staan tot het houden van oefeningen.

Indien men de hedendaagse buitenlandse voorschriften en vakliteratuur naslaat zal men tot een grote verscheidenheid van soorten en begrippen van oefeningen komen, welke begrippen elkander enerzijds overlappen, anderzijds niet de gehele stof omvatten. Ook ons vooroorlogse voorschrift geeft begrippen aan, die in feite geen afdoend antwoord geven op de vraag wat onder oefeningen moet worden verstaan.

Ook SHAPE heeft klaarblijkelijk gevoeld, dat coördinatie in de definities der oefensoorten hoog nodig is en heeft hierover richtlijnen verstrekt; met de inhoud van deze richtlijnen is in de verdere tekst rekening gehouden en deze zal zo nodig nader worden aangegeven.

Doel: Het doel van oefeningen moet er te allen tijde op gericht zijn de troepen geschikt te maken om hun taak op het gevechtsveld te vervullen. Maar al te vaak wordt dit hoofdbeginsel uit het oog verloren. De oefeningen moeten daartoe de realiteit zo dicht mogelijk benaderen en als het ware een sluitsteen vormen van een opleiding dan wel van een opleidingsperiode. De opleiding van de soldaat dus moet gericht worden op wat van hem bij oefeningen wordt gevraagd, waardoor de grootste zekerheid zal worden verkregen, dat de gevechtswaarde van de troepen zo hoog mogelijk wordt opgevoerd.

Bij het opzetten en leiden van oefeningen moet steeds voor ogen staan dat irreële oefeningen, waarbij te veel gevraagd wordt van de verbeeldingskracht van de soldaat, niet alleen nutteloos doch bovendien schadelijk is voor de geoefendheid van de troepen. In dit licht bezien moet daarom b.v. het gebruik van vuurvoorstellingsvlaggen beslist worden afgekeurd.

Soorten der oefeningen: Oefeningen kunnen worden onderscheiden in twee hoofdgroepen t.w.:

- kaderoefeningen,
- gevechtsoefeningen,

waarbij het criterium ligt of er al dan niet troepen in organieke verbanden aan de oefeningen deelnemen. Ter voorkoming van misverstand moge hierbij worden opgemerkt, dat onder „kader” in dit verband moet worden verstaan enig met een rang bekleed militair en van wie te voorzien is, dat hij in de KL een organieke functie zal vervullen.

Kader oefeningen: Kunnen nader worden onderscheiden in:

- demonstraties,
- oefening in de zandbak of op een terreinmodel,
- tactische oefening op de kaart,
- kader oefeningen in het terrein,
- staf dienst (verbindings) oefeningen.

Het zou ons te ver voeren op de onderscheidenlijke soorten van Kader oefeningen in details in te gaan: de benamingen spreken voor zich zelf.

Hoewel het in de praktijk niet te allen tijde wel uitvoerbaar is, verdient het toch aanbeveling en moet er naar worden gestreefd om, *eerst* het kader door middel van Kader oefeningen degelijk voor zijn taak te bekwalen, *alvorens* tot de volgende categorie n.l. de *Gevechtsoefeningen* over te gaan. Dit is zeker nodig voor het personeel van een Staf, wanneer deze Staf voorbestemd is om bij de gevechtsoefeningen aan troepen van verschillende wapens leiding te geven.

De *gevechtsoefeningen* kunnen worden onderscheiden in:

- *elementaire gevechtsoefeningen* met het doel onderdelen van een bepaald wapen of dienstvak te oefenen in hun onderling verband.
- leger (c.q. marine, LSK) gevechtsoefeningen.

Deze soort gevechtsoefeningen worden door SHAPE als „Routine training” betiteld; hierbij behoren de samenwerkende onderdelen uitsluitend tot het leger (c.q. Marine, LSK).

- *gezamenlijke gevechtsoefeningen* (SHAPE: „Joint training”) waarbij twee of meer delen van de Nederlandse Krijgsmacht gezamenlijk oefenen.
- *gecombineerde gevechtsoefeningen* (SHAPE: „Combined training”), waarbij delen der Nederlandse Krijgsmacht oefenen met delen van buitenlandse Krijgsmachten.

B. Ontwerpen van oefeningen: Hoewel het te ver zou voeren in extenso op het voorbereiden en uitwerken van oefeningen in te gaan, is het nuttig in grote lijnen dit onderwerp te belichten.

In de allereerste plaats dient voor elke oefening van enige omvang een leider te worden aangewezen, die verantwoordelijk is voor een doelmatige leiding van de oefening. Indien de leider daartoe geen richtlijnen van hoger hand heeft ontvangen, zal hij alvorens tot het eigenlijke ontwerp over te gaan voor zichzelf de doelstelling van de oefening duidelijk (en vooral kort) formuleren, b.v.:

„oefenen van de divisie-staf, waarbij het zwaartepunt moet worden gelegd op de staftechniek”, of:

„oefenen van de Regimentsgroep waarbij achtereenvolgens zal worden beoefend:

- a. verplaatsen van de samenstellende delen van de Regimentsgroep naar een concentratie-rayon, waarbij de verplaatsingen onder inwerking van de vijandelijke luchtwerkzaamheid staan;
- b. het inrichten van een verdedigende stelling waarbij in het bij-

zonder de nadruk zal worden gelegd op camouflage, nabij-verdediging en veldveiligheid.

Indien de doelstelling geformuleerd is dient de leider in samenwerking met de *hoofdhulpleider* een *plan* op te maken, volgens hetwelk de oefening zal verlopen. Voor gevechtsoefeningen kan dit plan uiteraard eerst worden opgemaakt na een grondige verkenning in het terrein. Aan de hand van dit plan wordt het eigenlijke *oefeningsverloop* (Engels: „scenario”, bij ons ook wel populair: „draaiboek” betiteld) gemaakt.

Het maken van het oefeningsverloop is het meest omvattende werk van de voorbereiding van de oefening. Hier immers wordt in details uitgestippeld hoe de oefening zal verlopen en zal worden geleid.

Het is dan ook nodig, dat in dit stadium meerdere hulpleiders aan de leider worden toegevoegd, teneinde hem als oefenstaf bij de voorbereiding bij te staan. Deze oefenstaf zal naderhand de kern vormen van de bij de oefening optredende hulpleidersdiensten.

Hoewel dit niet altijd wordt gerealiseerd laat het zich verstaan, dat bij kaderoefeningen het oefeningsverloop een volumineuzer boekwerk zal zijn dan bij gevechtsoefeningen; immers bij kaderoefeningen moeten de berichten en handelingen van de fictieve troepen en de eveneens denkbeeldige vijand in de vorm van berichten beschreven worden. Het zij vergund de commandanten hierbij op het hart te drukken, de tijd, nodig voor het maken van het oefeningsverloop, niet te onderschatten; hier is een behoorlijke tijd voor nodig. In het algemeen kan worden gezegd, dat hoe meer fictieve onderdelen in de slagorde worden verondersteld, hoe tijdrovender het geredmaken van het oefeningsverloop is. Het oefeningsverloop moet voorts soepel zijn en, hoewel tot in details uitgestippeld, voldoende ruimte laten om commandanten en ondercommandanten initiatief te laten. Hoe dit te bereiken, laat zich moeilijk in regels vastleggen, ervaring bij het ontwerpen en ervaring bij de hulpleiders is hierbij doorslaggevend.

Recapitulerende worden bij het voorbereiden van oefeningen achtereenvolgens de volgende stappen ondernomen:

1. Aanwijzen van de leider;
2. opstellen van de doelstelling door de leider;
3. maken van het plan door leider en hoofd-hulpleider eventueel na terreinverkenning;
4. vormen van oefenstaf;
5. tot stand brengen van het oefeningsverloop.

Nadat de bovengenoemde voorbereidingen zijn getroffen, moeten, voor dat de eigenlijke oefening aanvangt (om de gedachten te bepalen, 1 à 2 weken vooraf), alle ingedeelde hulpleiders op een centraal punt worden samengebracht. Hun moet de gelegenheid worden geboden zich geheel in de oefening in te leven; tevens worden zij, indien daartoe aanleiding bestaat vertrouwd gemaakt met het terrein waar zich de verschillende gevechtsacties zullen afspelen. Alleen wanneer dit is geschied kan worden gehoopt, dat de oefening met de nodige soepelheid binnen de door de leider gewenste gang van zaken zal verlopen en kan tevens de verwachting worden gekoesterd dat aan de gestelde doelstelling zal worden voldaan.

Voorbeeld: Teneinde het bovenstaande te illustreren zal hieronder een opsomming worden gegeven van stukken die klaar moeten zijn voor

de aanvang van een oefening. De stukken moeten worden verdeeld in twee categorieën van stukken t.w.:

a. de eigenlijke oefenstukken, die gedurende de oefening in handen van de commandanten en onderdelen komen. Deze stukken worden opvolgend genummerd;

b. de stukken die uitsluitend in handen van de hulpleiders mogen komen en die onder geen voorwaarde gedurende de oefeningen bij de te oefenen troepen mogen belanden. Deze stukken krijgen het opschrift: „Alleen in handen van de leiding” en worden eveneens doorlopend genummerd onder toevoeging van de letter: „L”; het verdient aanbeveling hiervoor gekleurd papier te gebruiken.

Het is niet uitgesloten dat gedeelten van „L” stukken in de oefenstukken moeten worden verwerkt. Dit moet bij het uitwerken van de oefening steeds in het oog worden gehouden.

Voorts zal het meestentijds gewenst kunnen zijn om enkele oefenstukken reeds van te voren uit te geven opdat de te oefenen staven hun bevelen kunnen maken teneinde te geraken tot een begintoestand waarop het draaiboek kan worden opgebouwd.

Als voorbeeld zal worden gegeven een oefening voor een LK-staf en 2 Div staven op oorlogsterkte teneinde deze staven voor te bereiden op hun taak al zodanig. De te vervaardigen oefeningsstukken kunnen zijn:

Stuk nr 1: Algemene en bijzondere oorlogstoestand.

Stuk nr 2: Slagorde van de onderdelen, welke worden verondersteld aan de oefeningen deel te nemen. Hierin op te nemen de werkelijke en fictief aanwezige troepen.

Stuk nr 3: Operatiebevel of operationele instructie van de naast-hogere Commandant (in dit geval de Legercommandant).

Stuk nr 3a, b, c, enz.: Operatieve bevelen betreffende Genie, Verbindingsdienst (in deze OVO op te nemen de gegevens uit de hulpleiders Verb. orders, welke voor de Commandanten van belang zijn. Artillerie, enz., voor zover door de Leider nodig geoordeeld, rekening houdende met de doelstelling van de oefening.

Stuk nr 4: Administratief bevel van de naast-hogere Commandant (Legercommandant).

Stuk nr 4a, b, c, enz.: Administratieve bevelen van de diensten, voor zover onder 3a, b, c, enz. nog niet geregeld.

Stuk nr 5: Staat vermeldende de schaarse artikelen, waarmee bij de oefening rekening gehouden moet worden.

Stuk nr 6 en volgende: als onder 3 en 4 genoemd voor elke volgende phase van de oefening.

Stuk nr enz.: waarbij het laatste stuk de distributielijst van bovenvermelde stukken, alsmede van de hieronder vermelde „L” stukken aangeeft.

Als „L” stukken worden gemaakt:

Stuk nr L I: organisatie, indeling en instructies voor het hulpleiderspersoneel, alsmede hoe de verpleging van dit personeel is geregeld.

Stuk nr L II: Tijdschema. Niet te veel in details.

Stuk nr L III: Korte beschrijving hoe de leider zich gedacht heeft de oefening te doen verlopen.

Stuk nr L IV: Zo uitgebreid mogelijke beschrijving van de wijze waarop verondersteld wordt dat de vijand zal optreden.

Stuk nr L V: Hulpleiders verbindingsorders.

Stuk nr L VI: Lijst aangevende welke hulpleiders zullen optreden als commandanten van de fictieve onderdelen uit de slagorde. Stuk nr L V en L VI houden nauw verband met elkaar.

Stuk nr L VII: Orders voor de hulpleiders betreffende:

- in te dienen rapporten en bescheiden,
- tijdstippen van besprekingen,
- hoe de 24 uursdienst van de hulpleiders moet worden geregeld.

Uit de oefenings- en „L” stukken wordt ten slotte het oefeningsverloop samengesteld, welke uiteindelijk de leidraad is voor de oefening. Het verdient aanbeveling dit oefeningsverloop te doen vervaardigen voor elke phase afzonderlijk; in de praktijk is gebleken, dat dit de soepelheid van de oefening ten goede komt.

Tegenpartij. Niemand zal betwisten, dat bij een oefening een tegenpartij (zij het in vele gevallen fictief) zal dienen op te treden. De ideale toestand bij gevechtsoefeningen zou als vanzelf sprekend zijn, dat een daadwerkelijke tegenpartij ten dienste van de leider staat, om de te oefenen troepen een beeld van de werkelijkheid te verschaffen. Een tegenpartij is echter een zeer kostbare geschiedenis. De hiertoe behorende militairen moeten in afwijkende uniformen gekleed zijn, zij hebben „dummies” nodig, behoeven een speciale training, terwijl een speciale staf permanent nodig is om de strijdmethoden van een vermoedelijke tegenstander te bestuderen en de tegenpartij op deze doctrines te oefenen. De normaal in getallen-sterkte, zwakkere tegenpartij, moet om haar taak naar behoren te kunnen uitvoeren een grote mobiliteit hebben zodat een naar verhouding grote hoeveelheid transport ter beschikking moet worden gesteld. Bovendien komt er in onze verhoudingen nog het bezwaar bij, dat het vormen van een tegenpartij uit onze dienstplichtigen tot nu toe niet wel mogelijk is. De tijd waarin de man zijn eerste oefening ondergaat, is hard nodig om hem een volwaardig soldaat van de krijgsmacht te maken. Indien beter inzicht is verkregen in het toekomstige z.g. „aanvullingssysteem” kan wellicht een mogelijkheid worden onderzocht om een aan de eisen voldoende tegenpartij te creëren uit de parate troepen.

Een tegenpartij moet in staat zijn om het inlichtingsapparaat in bedrijf te zetten. In dit verband zij opgemerkt, dat het voeren van een z.g. propaganda-oorlog een van de moeilijkste problemen vormt van een oefening. Het doen uitvoeren van een soort propaganda-oorlog in een oefening door een tegenpartij kan de meest onverkwikkelijke consequenties met zich medebrengen op allerlei gebied, bv. op het gebied van krijgstucht, godsdienst, politiek, streekgevoeligheden enz. Deze materie behoort dan ook *uitsluitend* in de hand te zijn van de leider, wat met zich mee brengt, dat niets op dit terrein mag worden ondernomen zonder de persoonlijke goedkeuring van de leider. Deze laatste doet er verstandig aan, zich degelijk te laten voorlichten, vóórdat hij tot het invoeren van een propaganda-oorlog in een oefening overgaat.

C. Leiding en hulpleidersdiensten.

1. **A l g e m e e n.** In het eerste gedeelte zijn de oefeningen en de nodige voorbereidingen aan een beschouwing onderworpen, in dit deel zullen de hulpleidersdiensten nader worden belicht.

Het is nuttig in dit verband op een belangrijk aspect van de „hulpleidersdiensten” te wijzen. De wijze waarop een oefening wordt geleid moet een afspiegeling vormen van de in een krijgsmacht geldende tactische doctrines. De genomen beslissingen van de leider c.q. hoofd-hulpleider en het optreden van hulpleiders bij oefeningen bepalen in hoge mate de wijze waarop de onderdelen later in geval van oorlog te velde zullen optreden. Dit spreekt in het bijzonder bij het toekennen van vermenigvuldigingsfactoren waarmee de vuurkracht van een onderdeel gehonoreerd wordt bij het uitvoeren van een goede tactische gevechtsvoering of door het uitvoeren van die werkzaamheden, welke ten doel hebben om eigen optreden voor de vijand te versluieren, b.v.: In het voorschrift is een bepaalde puntenwaardering toegekend voor de vuurkracht van de verschillende vuurwapens. Deze puntenwaarderingen zijn hoofdzakelijk geput uit Amerikaanse voorschriften en zijn gebaseerd op statistische gegevens uit de laatste wereldoorlog. De totale vuurkracht van een opererend onderdeel kan bovendien een vermenigvuldigingsfactor krijgen indien blijkt dat de tactische gevechtsvoering van dat onderdeel volgens de bestaande tactische doctrines wordt uitgevoerd (vgl pt 106). De Commandant, die daadwerkelijk belast is met het opvoeren van de gevechtsvaardigheid van de troepen kan reeds door het bepalen van vermenigvuldigingsfactoren zijn stempel drukken op de wijze, waarop de troepen onder zijn bevel voor hun taak te velde worden voorbereid.

2. **Keuze van hulpleiders.** Het behoeft geen betoog, dat de als hulpleiders aan te wijzen officieren en onderofficieren tot de besten in hun categorie moeten behoren. De eisen waaraan een hulpleider moet voldoen zijn:

- Een persoonlijkheid zijn, die met tact kan optreden en in staat is zonder daarbij de krijgstuchtelijke verhoudingen uit het oog te verliezen, zijn aanwijzingen en beslissingen bij de troepen en commandanten ingang te doen vinden;
- Goed onderlegd zijn in en goed op de hoogte zijn van de taken van alle functionarissen van het onderdeel waar hij als hulpleider zal optreden, alsmede doorkneed zijn in het optreden van het onderdeel op het gevechtsveld;
- Over een gezonde verbeeldingskracht beschikken, een fantasie welke gebaseerd dient te zijn op zijn parate kennis als hiervoren bedoeld;
- Goed inzicht hebben in de werkzaamheden van die onderdelen, waarmee zijn toegewezen onderdeel in de regel moet samenwerken. Dit geldt niet alleen voor de samenwerking der tactische wapens, doch zeer zeker ook voor de logistieke diensten. Een hulpleider bij een logistiek onderdeel moet een goed inzicht hebben in de werkzaamheden en taken van het logistiek te steunen onderdeel.

Tenslotte dient elke hulpleider te bedenken, dat hij dan pas zijn taak naar behoren verricht heeft, indien hij in staat is geweest mede te werken aan het doen slagen van de oefening volgens de door de leider gewenste richtlijnen *zonder* dat de troep zijn aanwezigheid bewust is geweest.

3. **Taak van de hulpleiders.** Het ligt niet in de bedoeling puntsgewijze de taak van de verschillende hulpleiders te memoreren;

het ontwerp voorschrift geeft hiervoor voldoende houvast.

Ogenschijnlijk zou men tweeërlei categorie hulpleider kunnen onderscheiden n.l.:

a. de hulpleider, die bij een onderdeel zit en aldaar de gegeven bevelen aan de leidersstaf doorgeeft eventueel met de door hem, door de noodzaak geboden getroffen maatregelen, terwijl hij tevens belast is met het aan de commandanten bekend maken van de door de leider genomen beslissingen;

b. de hulpleider, die een zuiver scheidsrechterlijke taak heeft en door het afwegen van de gevechtswaarde van de samentreffende onderdelen een beslissing neemt.

De Engelsen hebben dit onderscheid *in begrip* in hun verschillende instructies aangegeven („Controller” en „Umpire”). Het is aantrekkelijk om dit onderscheid ook bij ons in te voeren en consequent door te voeren, doch de praktijk leert, dat het vervullen van deze twee taken door verschillende personen niet wel doenlijk, zelfs ongewenst, is. Deze taken moeten worden vervuld door een en dezelfde hulpleider, die bij gevechtsaanraking het best de gevechtswaarde van het onderdeel kan beoordelen, omdat hij op de hoogte is van de, aan de gevechtsaanraking voorafgaande genomen bevelen en beslissingen van de Commandant en diens naaste hogere Commandanten. Een korte samenspraak met de hulpleider van het onderdeel van de tegenpartij voordat de gevechtsaanraking tot stand wordt gebracht is dan meestal voldoende om een scheidsrechterlijke beslissing te krijgen, m.a.w. de taak van „controller” gaat in die van „umpire” over.

Deze functionaris zijn taak kennende, zal zowel als „controller” als „umpire” moeten optreden.

Het behoeft geen nader betoog dat bij Staven de hulpleider noodzakelijk als „controller” optreedt terwijl bij de onderdelen de „umpire” taak een meer integrerend deel uitmaakt van de werkzaamheden van de hulpleider.

Een uitzonderlijke plaats in het hulpleidersapparaat neemt de hulpleider in, die belast is met het markeren van het vuur van artillerie en mortieren in het voorschrift aangeduid als „hulpleider vuurmarkeerder”. Hij verenigt in feite twee personen in zich. Hij werkt als hulpleider mede tot het welslagen van de oefening en als zodanig is hij op één lijn te stellen met de andere hulpleiders. Hij fungeert echter ook als markeerder van het vuur dat door een onderdeel wordt afgegeven en moet zich dus precies op de plaats bevinden die in de ballistiek betiteld wordt als het eindpunt van de kogelbaan. Zijn plaats in het terrein wordt dus bepaald door de commandant van het onderdeel welks vuur hij moet markeren, m.a.w., hij moet reageren op de vuurcommando's van de vuurleiders en hij moet daarnaast tevens optreden als hulpleider.

Indien het voorgaande goed in het oog wordt gehouden is het betrekkelijk eenvoudig om de werkzaamheden en het optreden van de hulpleiders vuur markeerders te coördineren en te leiden.

Het is daartoe noodzakelijk, dat de vuurcommando's uit de verschillende wapenvoorschriften een kleine aanvulling krijgen, enkel met het doel om de hulpleiders vm de gelegenheid te geven op de juiste manier te reageren.

De hulpleider vm zal daarnaast contact moeten hebben met de

hulpleider bij het onderdeel, teneinde gemaakte fouten in de VRC's en bij de stukken bij de uitvoering van de vuurcommando's te kunnen demonstreren.

Het is duidelijk, dat er geen verschil in het optreden der hulpleiders van bestaat wanneer artillerie- dan wel mortiervuur moet worden gemarkeerd; het percentage toe te wijzen verliezen wordt bepaald door het kaliber van de vuurmond waarvan het vuur moet worden gemarkeerd.

De hulpleiders in de hulpleiderstaf vinden hun taken omschreven in de betreffende punten van het ontwerpvoorschrift. Deze hulpleiderstaf moet in voorkomend geval worden uitgebreid met de hulpleiders, die de fictieve onderdelen voorstellen. Worden vele onderdelen denkbeeldig voorgesteld, wat bij stafdiens oefeningen b.v. het geval is, dan doet men goed niet elk onderdeel door een hulpleider te doen voorstellen, doch deze hulpleiders zo te organiseren, dat elke hulpleider een bepaalde branche voorstelt, terwijl de hoofdhulpleider of de plv hoofdhulpleider als cdt van alle onderdelen optreedt, dus als voorbeeld:

Naam	FOUT Treedt op als	GOED Treedt op als
Kapitein A	LK-troepen	Secties 1, LK-staf, DivStn en Regt
„ B	Staf 1 Div	Secties 2 id.
„ C	Staf 2 Div	Secties 3 id.
„ D	21 RI	Secties 4 id.
„ E	22 RI	Secties 1 en 4 LK-Troepen
„ F	23 RI	Sectie 3 LK-Troepen enz.

Willen deze hulpleiders (welke bij de geallieerden als „Lower Control” worden aangeduid) hun taak naar behoren verrichten, dan zijn zij verplicht om elk ontvangen bevel ook uit te werken; het gegeven bevel is dan pas als goed te beoordelen indien de hulpleiders hierop een eigen bevel kunnen maken.

Tenslotte in dit verband een kleine praktische raadgeving. Het verzendkantoor van een staf moet bij oefeningen te allen tijde weten waar het zijn stukken naar toe moet zenden, wanneer fictieve onderdelen op de slagorde voor komen.

Het verdient aanbeveling deze verzendlijst in de O.V.O. te vermelden, waarbij als dislocatie van de fictieve onderdelen worden vermeld de standplaatsen van de betrokken hulpleiders.

In de H.V.O. wordt als dan nader aangeduid welke hulpleider de betreffende stukken zal behandelen. Indien deze werkwijze wordt toegepast kan tevens worden bepaald de tijd, die nodig is om gegeven orders tot uitvoering te brengen.

De leider van een oefening vindt hierin een middel om te beoordelen of deze tijd als te lang moet worden beschouwd, zodat hij maatregelen kan beramen om hierin verbetering aan te brengen.

There is a vast difference between being a staff-officer and being a commander. The staff-officer is never totally responsible, the commander always is.

Generaal Collins.

Handhaving van de discipline aan het front

door W. D. H. EEKHOUT, Luitenant-Kolonel der Infanterie.

Discipline verhoogt het moreel van de troep.

Discipline in de zin van straffende, restrictieve tucht is aan het front weinig machtig. De meerdere aan het front is inderdaad de „betere” man. Is hij dat niet, dan wordt hij niet gevolgd en is hij ook niet te handhaven. Zie hiervoor mijn artikel „Leiderschap, deel 1” in De Militaire Spectator van November 1952.

Uiteraard wordt aan het front t.a.v. de uiterlijke discipline niet de grootste aandacht besteed. Wel wordt de nadruk gelegd op die factoren, welke van groot belang zijn zowel voor de individuele gevechtswaarde als voor de gevechtswaarde van het onderdeel in zijn geheel.

Hiernaast is dan vanzelf een enkele aanwijzing voldoende om nogmaals te wijzen op de ogenschijnlijk minder belangrijke kleinigheden, welke dan ook bereidwillig worden aanvaard. Aan het front moet de nadruk gelegd worden op:

1. *Stipte en onmiddellijke gehoorzaamheid* aan alle gegeven regels en orders.

2. *Het handhaven en opvoeren van de discipline tijdens rust en reserve.* Waarbij, indien ook maar enigszins mogelijk, geregeld appels, vlaggeparades, exercitiën tussen de belangrijke trainingen en oefeningen moeten worden ingelast, evenals andere disciplinaire maatregelen.

3. *Hygiënische discipline.* Deze houdt in, dat streng de hand wordt gehouden aan bunker- en loopgraafhygiëne, aan latrine-reinheid (ook in voorste lijn), waarbij niet mag worden vergeten deze te omheinen (met zeil of takken), daar het mijn ervaring is, dat anders het merendeel van de mensen zelfs in die omstandigheden zich geneert daarvan gebruik te maken en her en der bosjes of kreupelhout opzoekt. Ook moeten emmer met water en zeep aanwezig zijn, hetgeen te allen tijde mogelijk en uitvoerbaar is. In voorste lijn worden enige kleinere latrines over de gehele frontlijn verspreid. In een cies-bivak worden i.v.m. de al dan niet grotere oppervlakte van het legeringsgebied één of twee latrines gemaakt. Men bedenke, dat de man bij nacht of slecht weer weinig zin heeft nog een grote afstand af te leggen naar de latrine; vooral als de troep bovendien vermoeid is. Bij het betrekken van een nieuw bivak zorg men ervoor, dat bij aankomst van de troep, tenminste één noodlatrine reeds gereed is en haar plaats duidelijk is aangegeven. Ook urinoirs moeten steeds in voldoende mate aanwezig zijn. Men lette ook steeds op keuken-reinheid en zorg tevens voor voldoende afvalkuilen (ook in voorste lijn). Bij elke shelter-tent moet een bijbehorend klein afvalkuiltje zijn, zodat de man, die in deze tent verblijft, sigarettenpeukjes, papierproppen, lucifers, een leeg doosje of blikje e.a. tijdelijk hierin kan deponeren, daar hij voor dit kleine afval en vooral bij slecht weer, zeker niet naar een afvalkuil loopt. Op geregelde tijden kan hij dan zijn klein (privé) afvalkuiltje ledigen.

Voorts moet er een strenge controle zijn op de persoonlijke hygiëne

van de man. Indien enigszins mogelijk dient deze zich steeds te wassen, te scheren en te baden, waarbij men in dergelijke gevallen dan ook geen excuus moet accepteren als: „ik heb geen scheermesje!”

Vooraf dient voortdurend contrôle te worden uitgeoefend op ziekten, wonden e.d. door de Off. van Gez. en alle cn. Reeds eerder werd vermeld, dat na het eerste frontgevecht bij verscheidene de drang naar achteren overheerst. Als we ons hierbij realiseren, dat in voorste lijn zelfs gevallen van zelfverwonding voorkomen, dan is het duidelijk, dat in bivak militairen zijn, die met een opkomende ziekte of met wonden, niet uit zich zelf zo gauw mogelijk naar het ziekenrapport gaan, doch hiermede wachten tot het laatste moment in de hoop dan niet meer naar voren te kunnen en behoeven te gaan. In het belang van de man zelf, zijn groepsgeenoten en de gevechtswaarde van zijn eenheid moet elke c deze neiging in de kiem smoren. Dat deze nadelige neiging bij verscheidenen aanwezig is, wordt verduidelijkt door de in Korea gangbare uitdrukking: „one - million - dollar - wound”. Dit hield in, dat men een man benijdde, die zodanig ernstig was verwond, dat hij hieraan nog niet overleed of invalide werd, maar toch voor een langdurige behandeling en genezing ver achter het front in een liefderijke omgeving moest verblijven (i.c. in een hospitaal in Japan).

Ook wereldoorlog II heeft aangetoond, dat meer mensen onttrokken worden aan de sterkte tengevolge van ziekten, andere verwondingen, ongelukken e.a., dan door sneuvelen of gewond raken in de strijd.

4. *Medische discipline.* Uit voorschrift nr 1300-2 „Lessen van de Koreaanse oorlog, deel 2” op blz. 73 e.v. blijkt, dat nagenoeg een ieder, die zekere tijd onafgebroken aan het front is geweest, in meer of mindere mate onderhevig is aan de z.g. „gevechtsreactie” (met als symptomen: buikpijnen, hartkloppingen, oude littekens die pijn doen, weinig eetlust en andere nare lichamelijke sensaties); een in die omstandigheden normale reactie. Maar de zwakkere soldaat beeldt zich al gauw een ernstige ziekte in en ziet hierin een redding. Aan deze neiging mag in het belang van de man zelf en het onderdeel in zijn geheel zeker niet worden toegegeven. Alhoewel het constateren van deze normale gevechtsreactie voor een ervaren frontarts niet al te moeilijk is, blijft het noodzakelijk, dat gr-, pel- en ccn hun Off. v. Gez. op de hoogte stellen, dat één van hun mensen onderweg is naar de arts met vermelding hoe deze man bij zijn cn bekend staat en wat hun persoonlijke indruk is. Na afloop van het onderzoek stelt de Off. v. Gez. de betr. c van een en ander op de hoogte, z.n. treedt hij met hem in overleg.

5. *Vuurdiscipline.* Over het algemeen is de man in de voorste lijn maar al te gauw geneigd te schieten, vooral gedurende de nachten, waarin men altijd wel iets meent te zien of te horen. Dit schieten wordt door neven-strijdmakkers te gauw overgenomen, vooral bij vermoeidheid. Afgezien, dat men hiermede verrassing kan prijs geven, een verkeerde indruk kan vestigen, of onnodig de toch al weinige gelegenheden voor rust verstoort, realiseren men zich dat, ook aan het front, de munitie niet voor het oprapen ligt en munitieaanvoer een moeilijk probleem is en blijft. Men denke hierbij alleen maar eens aan de verschillende soorten munitieën, welke in een tiricie worden verbruikt.

6. *Bevoorradingdiscipline.* De huidige ingewikkelde oorlogvoering is in toenemende mate afhankelijk geworden van de logistieke proble-

men, waarin de bevoorrading een zeer voorname rol speelt. Dit moge blijken uit de volgende vergelijkende cijfers uit wereldoorlog I en II.

T.a.v. de bevoorrading werd aangevoerd per man per dag in WO I 66,8 pounds, in WO II 67,4 pounds. De totale tonnage-aanvoer was in WO II zesmaal zo groot als in WO I. V.w.b. motorvoertuigen was dit 58 maal zoveel, BOS voorraden 43 maal zoveel, art explosieven 4 maal zoveel. De logistieke beginselen blijven hetzelfde. De organisatie en werkwijze worden echter steeds gecompliceerder.

Door onvoldoende zorg te besteden aan de bevoorradingsdiscipline klaagde iedere c tijdens WO II over een tekort aan munitieën en toch werden aan munitieën driemaal zoveel aangevoerd als in feite werden vershoten. Dit was te wijten aan onvoldoende zorg voor een doelmatige en goed gedisciplineerde bevoorrading.

Ook in Korea had men op dit gebied met grote moeilijkheden te kampen. Op alle gebied moest men dan ook aanvulling en vervanging grondig motiveren. Verder moest iedere c (van div- tot grc toe) een gedrukte kaart ondertekenen, waarmee hij te kennen gaf, dat hij op de hoogte was van de op deze kaart gestelde bevoorradingsregels en zich verantwoordelijk stelde deze na te leven. De kaart werd dan op hoger niveau opgelegd. Voorts kon bij verlies van of schade aan materiaal alleen de rc vaststellen of dit ten laste van het rijk of van de man zou worden gebracht.

Het fabeltje, dat men bij de Amerikanen maar alles kon krijgen wat en wanneer men dat wenste, is in Korea dan toch wel gelogenstraft.

7. *Camouflage-discipline.* In Korea bleek de tegenstander de camouflage-discipline aanmerkelijk beter te handhaven dan de geallieerden. Aanvankelijk werden eigen locaties gecompromitteerd door onvoldoende aandacht te besteden aan algemene camouflage-regels als het onzichtbaar deponeren van rantsoenblikjes, dozen, papier, enz., in gecamoufleerde afvalkuilen, alsmede het onzichtbaar dragen van kledingstukken. Teveel mensen en transportmiddelen bewogen zich overdag ongedekt in het stellinggebied. Ook waarnemingsposten werden door de vijand gesignaleerd door ordonnansen en andere verbindingsmensen, waardoor nadelige gevolgen niet uitbleven. Tenslotte waren de geallieerden, zeer zeker in de aanvang, onvoldoende ervaren in het uitvoeren van nachtelijke acties en andere handelingen bij duister.

Ook al lijken de maatregelen, die men treft wel eens verre van prettig voor de troep, te velde en aan het front moet aan bovenstaande punten streng de hand worden gehouden. Een c die hierin tekort schiet kan zich als gevechtsleider niet handhaven en verliest het vertrouwen van zijn ondergeschikten. Discipline aan het front is streng en in bepaalde omstandigheden zelfs hard, maar de omstandigheden aan het front noodzaken dit nu eenmaal. Men moet dan de juiste maatregelen treffen, wil men niet zelf ten onder gaan. Dit impliceert niet, dat er geen evenwicht moet bestaan tussen geven en nemen. We eisen en nemen aan het front erg veel; in bepaalde omstandigheden zelfs alles. Aan de andere kant moeten we dan ook — indien de omstandigheden dit toelaten — weten te geven.

Hierbij realiseren men zich, dat de soldaat aan het front alle soorten sensaties veel intenser beleeft dan in normale omstandigheden en daarom ook scherper en feller reageert op zijn emoties. Kinderlijke reacties

komen hierbij tot uiting: Een kinderhand is gauw gevuld, hoort men wel eens zeggen. Maar de hand van de soldaat aan het front eveneens. Zo kan de man al blij zijn met een kleinigheid, bijv. een mok koffie en hierdoor veel narigheid vergeten. Maar ook kan hij diep teleurgesteld zijn bij onaangename gebeurtenissen.

In het kinderleven zijn er heel wat conflicten en problemen, waarvan de ouders dikwijls geen vermoeden hebben, tengevolge waarvan zij zich onnodig zorgen maken over verschijnselen bij hun kinderen en daarop mogelijk verkeerd reageren. Ook de soldaat aan het front heeft heel wat conflicten en problemen te verwerken, waarvan de c dikwijls niets bemerkt of zelfs geen vermoeden heeft. Tengevolge hiervan maakt ook hij zich mogelijk onnodige zorgen of reageert zelfs wel eens verkeerd.

Een kind is gauw uit zijn evenwicht gebracht, maar een soldaat aan het front niet minder. Zo reageert hij in het algemeen scherp en fel op een onbillijkheid of onrechtvaardigheid of op iets, wat hij onder de gegeven omstandigheden verwacht en niet krijgt. Bij dit „geven” zal men bovendien ook rekening moeten houden met de aard en het karakter van de individuele man. Wat men de „zwakkere” onder bepaalde omstandigheden terecht meer zou geven dan een ander, wordt door de „sterkere” heus wel geaccepteerd, mits de „zwakkere” getoond heeft aan het front zijn volle plicht te hebben vervuld.

„Military Government-Civil Affairs”, onderdeel van de taak der sectie JZ-MG van legerkorps en divisie

door Mr L. F. DE GROOT, *Luitenant-Kolonel Militair Juridische Dienst*

I. Inleiding.

De invoering van de Amerikaanse organisatie in het Nederlandse Leger heeft meegebracht, dat de staven der grotere eenheden (Divisie, Legerkorps) thans een „speciale sectie” hebben, welke tot taak heeft aangelegenheden op militair straf- en tuchtrechtelijk gebied, alsook op ander algemeen (militair-) juridisch terrein te behandelen en daaromtrent de betrokken commandant van advies te dienen.

Hoewel de taak van deze sectiën nog niet nauwkeurig is omschreven, bestaat en functioneert thans zowel bij het 1e Legerkorps als bij de Divisiën een Sectie Juridische Zaken - Militair Gezag.

Zoals de naam, welke in de practijk gebruikt wordt, reeds aangeeft, behoort de behandeling van aangelegenheden betreffende „Militair Gezag” ook tot de taak van de sectie. Dit is deels een logisch gevolg van de juridische aard van de door de sectie te verrichten werkzaamheden en van haar samenstelling uit militaire juristen, — immers de omstandigheid dat *in Nederland* het Militair Gezag uitvoerig en gedetailleerd wettelijk is geregeld brengt mee, dat de hantering van die wettelijke rege-

lingen aan een juridische instantie wordt opgedragen —, deels een gevolg van de overname van het Amerikaanse systeem. Daarin toch kent men een afzonderlijke sectie voor Military Government/Civil Affairs, welke benaming in de Nederlandse organisatie, zoals deze in de Leidraad Stafdienst is overgenomen, is vertaald als Sectie Militair Gezag.

Elders is reeds gewezen op de verwarring welke door deze minder juiste vertaling van de Amerikaanse term is ontstaan. (De Militaire Spectator, Juni 1952). Volstaan wordt hier met er op te wijzen, dat het Amerikaanse MG/CA-systeem, zoals dat in de „manuals” is neergelegd, in hoofdzaak is opgezet voor bezet vijandelijk-, dan wel bevrijd bevriend gebied, waar geen of onvoldoende betrouwbare of bruikbare bestuursapparaten (meer) aanwezig zijn, zodat daarin door de bezetter vrijwel geheel moet worden voorzien.

Dit brengt mee, dat een Amerikaanse MG/CA-stafsectie van geheel andere samenstelling is dan de Nederlandse. De Amerikaanse sectie is samengesteld uit — speciaal voor hun taak opgeleide — experts op bestuurs-, economisch-, handels-, financieel-, industrieel- en ander gebied; de Nederlandse bestaat uit militaire juristen, waaronder zo mogelijk een of meer „specialisten” op het gebied van Militair Gezag.

Onder deze laatste term moet in de eerste plaats verstaan worden het Militair Gezag van de Nederlandse Oorlogswet; niettemin zal de sectie tevens in staat moeten zijn kwesties betreffende „MG/CA” te behandelen, zodra daarvan door de mogelijkheid van optreden buiten Nederland sprake kan zijn, en zelfs ook, ongeacht de huidige uitvoerige wettelijke regeling van alle aangelegenheden, welke zich in verband met een dreiging voor de veiligheid van de Staat — hetzij van buiten hetzij van binnen uit — kunnen voordoen, zich daarop moeten toeleunen met het oog op de, zij het kleine, mogelijkheid, dat te eniger tijd tengevolge van buitengewone omstandigheden de Nederlandse wettelijke regelingen in Geallieerd verband niet gehandhaafd kunnen worden en ook voor het Nederlandse grondgebied een op het Amerikaanse of Engelse gelijkend systeem van MG/CA zal moeten worden ingevoerd.

Het ligt dus voor de hand, dat de Nederlandse Sectie JZ/MG voor die gevallen de taak zal moeten vervullen van de Amerikaanse sectie MG/CA, waarbij alsdan aan de sectie naar behoefte deskundigen op verschillend gebied, zoals hierboven vermeld, kunnen worden toegevoegd. In Amerika bestaan voor de opleiding van deze deskundigen zogenaamde MG/CA-training-schools; in Nederland zal ook een specialistische opleiding voor deze functies overwogen moeten worden.

In verband met het bovenstaande is de kennis van de grondslagen van het „militaire bewind”, zoals dit in geval van oorlogsdreiging en oorlog in Duitsland vermoedelijk zal worden ingesteld, van zeer veel belang. Immers in NATO-verband zullen aldaar ook Nederlandse troepen worden ingezet, mogelijk op dezelfde wijze als dit bij de in 1952 in Duitsland onder Britse leiding gehouden manoeuvres het geval was.

Aan de Commandant van de Nederlandse troepen, die alsdan onder Brits bevel buiten de Landsgrenzen zal moeten optreden, zal dan een belangrijke taak op bestuursgebied kunnen toevallen.

Weliswaar zal de „M.G.”-taak van de Nederlandse commandant dan vermoedelijk in hoofdzaak bestaan in de uitvoering van bevelen en aan-

wijzingen, welke hem door de Geallieerde Opperbevelhebber worden gegeven, doch het zal veelvuldig voorkomen, dat hij in zijn operatiegebied zelfstandig maatregelen op MG-gebied moet nemen, welke voor een behoorlijke uitvoering van zijn operationele taak noodzakelijk zijn. Het is aannemelijk, dat in ieder geval aan een Nederlandse Legerkorps- of Divisiecommandant daartoe binnen de perken van verstrekte richtlijnen de bevoegdheid gelaten zal worden.

II. „Militair Bewind” in de Britse Zone van West-Duitsland in geval van oorlog of oorlogsdreiging.

Was in het bovenstaande voornamelijk sprake van het Amerikaanse systeem van MG/CA, het spreekt vanzelf, dat de Nederlandse troepen, welke onder Brits bevel in de huidige Britse bezettingszone zullen moeten opereren, te maken zullen hebben met het Britse systeem van MG/CA, dat overigens in hoofdzaak met het Amerikaanse stelsel overeenstemt.

In de oorlogsorganisatie van het Britse Hoofdkwartier in Duitsland is opgenomen een speciale stafsectie G 5, Civil Affairs. In deze sectie zullen de landen, waarvan troepen deel uitmaken van de betrokken geallieerde troepenmacht, met enkele Civil Affairs-officieren vertegenwoordigd zijn. De taak van deze sectie zal in oorlogstijd zijn om, met inachtneming van door hogere autoriteiten uit te vaardigen of reeds uitgevaardigde directieven, die maatregelen te nemen op het gebied van Civil Affairs, welke voor het gehele operatiegebied van de „Northern Group” noodzakelijk zijn, en voorts richtlijnen vast te stellen met betrekking tot maatregelen, welke door de Legerkorpscommandanten of zelfs door de Divisiecommandanten voor hun operatiegebieden moeten worden genomen, daar deze niet centraal kunnen worden vastgesteld, omdat de noodzaak tot het nemen daarvan slechts ter plaatse kan worden beoordeeld, evenals de wijze waarop dit behoort te geschieden. Bij een onder Brits Opperbevel opererend Nederlands Legerkorps of Divisie zal dit de taak zijn van de betrokken sectie JZ/MG.

Omtrent de maatregelen welke in het Britse systeem van MG/CA zijn voorbereid voor het geval van oorlog of oorlogsdreiging *thans*, kan wegens het noodzakelijkerwijze zeer geheime karakter van deze voorzieningen, bestemd om à la minute te kunnen worden uitgevoerd, niets worden gezegd. Echter is het wel mogelijk om, op grond van de op het ogenblik bestaande toestand, na te gaan op welke basis die maatregelen, zo zij *thans* moeten worden genomen, berusten.

West-Duitsland bevindt zich *thans* in een overgangstoestand, welke is gegroeid uit de Geallieerde bezetting van Duitsland in 1945.

Weliswaar zijn tussen de Regeringen der bezettende mogendheden, (de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk) enerzijds, en de Bondsrepubliek West-Duitsland anderzijds, op 26 Mei 1952 te Bonn vier „Conventions” gesloten (de Conventions: on Relations between the three Powers and the Federal Republic of Germany; on the Rights and Obligations of Foreign Forces and their Members in the Federal Republic of Germany; Finance Convention; Convention of Settlement of Matters arising out of the War and the Occupation), welke

een einde aan de bezettingsperiode zullen maken, doch deze Conventies zijn nog niet geratificeerd. En zolang de ratificatie achterwege blijft, geldt in Duitsland, zij het in gewijzigde en afgezwakte vorm, het Bezettingsstatuut, waarop de positie van de geallieerde troepen in Duitsland nog steeds is gebaseerd.

Al is de bestuurstaak vrijwel geheel in handen van de Duitse autoriteiten gelegd, deze staan nog altijd onder geallieerd oppertoezicht.

Het Bezettingsrecht, zoals dit thans nog geldt, bepaalt onder meer, dat de Regeringen der bezettende mogendheden (Frankrijk, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk) de „wens en het voornemen” hebben het Duitse volk de grootst mogelijke mate van self-government te doen genieten en dat de Bondsregering en de Regeringen der „Länder”, daarin slechts beperkt door de bepalingen van het Bezettingsstatuut, volledige wetgevende, uitvoerende en rechterlijke bevoegdheden zullen hebben in overeenstemming met de Bondsgrondwet en de Constituties van de „Länder”.

Voorts houdt het de bepaling in, dat de Regeringen der bezettende mogendheden, „hopende en verwachtende” dat het niet nodig zal zijn in te grijpen op andere gebieden dan die welke bij het Statuut uitdrukkelijk aan de bezettingsautoriteiten zijn voorbehouden, niettemin voor zich het recht reserveren om, handelende op van hun Regeringen te ontvangen instructies, de uitoefening van het hoogste gezag (*full authority*), geheel of gedeeltelijk, weer *tot zich te trekken*, indien zij van oordeel zijn dat dit noodzakelijk (essential) is voor de *veiligheid of voor het behoud van de democratische regeringsvorm* in Duitsland, dan wel ter voldoening aan de internationale verplichtingen hunner Regeringen.

Alvorens hiertoe over te gaan, zullen zij de betrokken Duitse autoriteiten hiervan en van de redenen die tot dat besluit hebben geleid, op de hoogte stellen.

Dus enerzijds de verlening van zo ruim mogelijke bevoegdheden, weliswaar onder verschillende beperkingen, anderzijds de mogelijkheid om deze bevoegdheden wederom geheel aan zich te trekken, althans daaraan grotere beperkingen te stellen, indien de *veiligheid* (naar buiten en naar binnen) dit nodig maakt of internationale verplichtingen daartoe nopen.

Hieruit volgt, dat in geval van nood de bezettingsautoriteiten wederom volledig of beperkt „militair bewind” kunnen instellen.

(Wordt vervolgd)

VERMELDING VAN ADRES

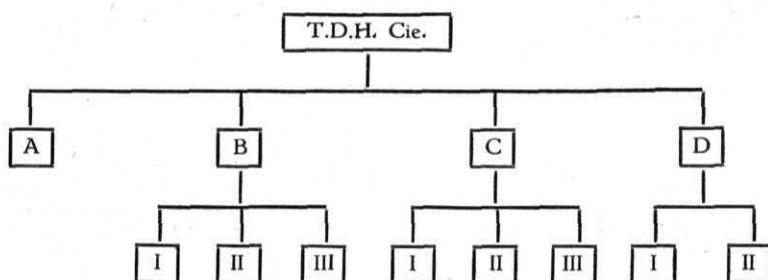
Vele inzenders van artikelen verzuimen op de kopij hun adres te vermelden. Dit adres is nodig voor het toezenden van drukproeven en het overmaken van het honorarium.

VERMELDT DUS STEEDS UW ADRES

Technische dienst te velde

door P. GOUT, Kapitein bij de Technische Dienst
(3, slot van blz. 275, nr. 5)

Organisatieschema Technische Dienst Herstellings Compagnie (T.D.H. Cie)

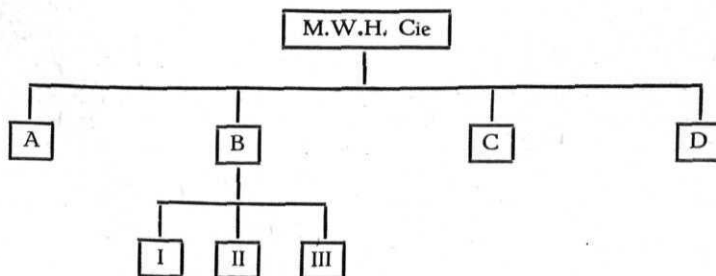

- A. *Compagnies Staf.*
B. *Hulpwerkplaats-bevoorradings- en bergingspeloton*, bestaande uit:
I: Hulpwerkplaatsgroep.
II: Bevoorradingsgroep.
III: Bergingsgroep.
C. *Werkplaatspeloton wapens*, bestaande uit:
I: Geschutgroep.
II: Lichte wapengroep.
III: Instrumenten.
D. *Werkplaatspeloton wiel- en rupsvoertuigen*, bestaande uit:
I: Wielvoertuigen.
II: Rupsvoertuigen.

Taak T.D.H. Cie.

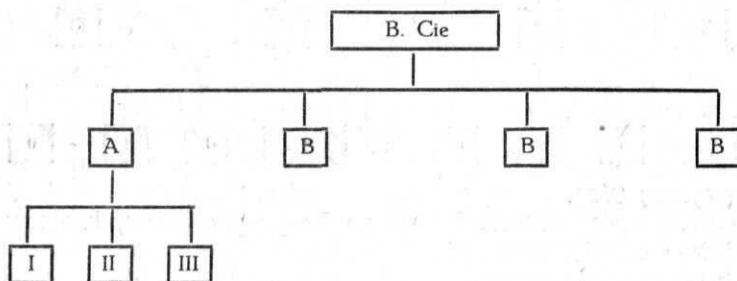
- I: Ingedeeld zijnde in het legercorpsgebied, onderhoud en aanvulling van al de T.D.-goederen in gebruik bij de legercorpseenheden.
II: Ingedeeld zijnde in het Divisiegebied, steun verlenen aan de D.T.D. Cie.
III: Troepeneenheden, teruggekomen van het front voor een rustperiode, geheel op sterkte brengen.

Organisatieschema Motorvoertuigen Wiel Herstellings Compagnie (M.W.H. Cie)

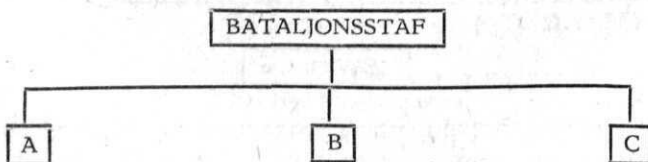
- A. *Compagnies Staf.*
 - B. *Hulpwerkplaats-, bevoorradings- en lichte wapens peloton, bestaande uit:*
 - I: Hulpwerkplaatsgroep.
 - II: Bevoorradingsgroep.
 - III: Lichte wapengroep.
 - C. *Werkplaatspeloton: Wielvoertuigen.*
- Taak M.W.H. Cie.*
 Zie T.D.H. Cie, echter alleen voor volgende T.D.-goederen: Wielvoertuigen en lichte wapens.

Organisatieschema Bergingscompagnie (B.Cie)

- A. *Compagniestaf, bestaande uit:*
 - I: Compagniesgroep.
 - II: Operatie- en verkenningsgroep.
 - III: Hulpwerkplaatsgroep.
 - B. *Bergingspeloton.*
- Taak B. Cie.*
- I: De Divisie- en Legercorpseenheden steun verlenen bij berging en afvoer van T.D.-goederen.
 - II: De T.D.-Eenheden van het Zware Ondersteunings Bataljon (zie aldaar) steun verlenen bij verplaatsingen. Deze T.D.-Eenheden zijn n.l. semi-mobiel.
- Opm.: De drie Bergingspelotons zijn identiek; elk peloton kan gedurende een bepaalde tijd zelfstandig opereren.

Organisatieschema Bataljons-staf

- A. *Staf.*
 - B. *Stafdetachement.*
 - C. *Geneeskundig Detachement.*
- Voornaamste taak:*
- I: Contrôle en Inspectie over de ingedeelde T.D.-Eenheden.

II: Contrôle en Inspectie over de Troepeneenheden in het Leger-corpsgebied.

Slotopmerking over het L.O.B.

- a. De samenstelling van dit Bataljon is aan verandering onderhevig, al naar gelang de behoefte aan T.D.-Eenheden.
- b. In hoofdzaak wordt Derde Echelon Onderhoud verricht.
- c. Het overschot van werk van de Divisie T.D. Cieën wordt opgevangen en na herstelling, geretourneerd.
- d. De Amerikaanse benaming voor dit Bataljon is: „*DIRECT SUPPORT BATTALION*”, d.w.z. geeft aan troepeneenheden *rechtstreekse* steun. Dit wil de Nederlandse vertaling *Licht Ondersteunings* Bataljon ook zeggen.

Onderhoud door Zware Technische Dienst Eenheden (Z.T.D. Eenheden)

1. *Z.T.D. Eenheden zijn:*

- a. Zware Technische Dienst Herstellings Compagnie (afk. Z.T.D.H. Cie).
- b. Zware Motorvoertuigen Wiel Herstellings Compagnie (afk. Z.M.W.H. Cie).
- c. Verzamel Compagnie (afk. Vp. Cie).
- d. Depôt Compagnie (afk. B. Cie).

1 en 2 zijn werkplaatsen (semi-mobiel), 3 een Cie, gevestigd bij een verzamelplaats van teruggevoerd defect T.D.-materieel en 4 een bevoorradingsmagazijn.

Deze 4 Z.T.D. Eenheden zijn organiek ingedeeld in het Legercorpsgebied.

2. *Taak der Z.T.D. Eenheden*, voor wat betreft de werkplaatsen.

a. Het materieel, afkomstig van de L.T.D. Eenheden, dat Vierde Echelon Onderhoud moet ondergaan, repareren en terugzenden naar de L.T.D.-Eenheden, als deze nog niet voor vervanging hebben kunnen zorgen.

Welke reparaties vallen nu onder het Vierde Echelon? Voor elk uitrustingsstuk bestaat een *ORDNANCE 8. S.N.L.* Hierin is de voorraad van reserve-onderdelen voor de Zware T.D. Eenheden (Heavy Maintenance) van dit uitrustingsstuk vastgelegd. In elke Ord. 8 komen n.l. drie tabellen voor:

1. Tabel-voorraad voor L.T.D. Eenheden Medium Maintenance, Derde Echelon.
2. Tabel-voorraad voor Z.T.D. Eenheden Heavy-Maintenance, Vierde Echelon.
3. Tabel-voorraad voor T.D. Eenheden in de basis, Depôt-Maintenance, Vijfde Echelon.

Naast dit boek is voor elk uitrustingsstuk aanwezig een *TECHNICAL MANUAL* (T.M. Dit boek beschrijft hoe het Vierde Echelon's onderhoud moet geschieden. De nummers van deze T.M.'s zijn 9-1200 tot 9-1899. Deze boeken zijn dezelfde als genoemd bij de L.T.D. Eenheden.

b. Materieel dat Derde Echelon's onderhoud moet ondergaan en door gebrek aan tijd, mankracht of andere omstandigheden niet gerepareerd kan worden door de L.T.D. Eenheden (zgn. *OVERFLOW*) met voorrang repareren en terugzenden naar de L.T.D. Eenheden, als deze nog niet voor vervanging hebben kunnen zorgen.

Opmerking: Indien de L.T.D. Eenheden het materieel, dat ter

reparatie doorgezonden wordt naar de Z.T.D. werkplaatsen, reeds vervangen hebben door nieuw, dan sturen de Z.T.D. werkplaatsen dit materieel: 1e naar de Depôt Cie als het gerepareerde assemblies zijn, dus voorbruggen, achterbruggen, onderdelen van stukken geschut etc.; 2e naar de Voertuigen en Artillerie Park Compagnie (afk. V. en A.P. Cie), als het complete T.D. uitrustingsstukken zijn, zoals voertuigen, geschut etc.

De V. en A.P. Cie is een Cie, die onder het commando van één der Bataljons geplaatst wordt.

Deze Cie heeft een bepaalde hoeveelheid T.D. uitrustingsstukken in voorraad.

c. Het materieel afkomstig van de Vp. Cie repareren en zenden of naar de Depôt Cie of naar de V. en A.P. Cie.

Evenals bij de L.T.D. Eenheden is bij de Amerikaanse Z.T.D. Eenheden de economische reparatietijd van verschillende T.D. uitrusting in een tabel vastgelegd.

MATERIEEL	MANUREN
Lichte wapens	6
Lichte en zware artillerie	48
Motorvoertuigen	96
Tanks	128
Andere gevechtsvoertuigen	96
Optische instrumenten	12
Motoren	32
Onderdelen van onderstel, zoals versnellingsbakken, voorbruggen, etc.	16

Het principiële verschil tussen de L.T.D. Eenheden en de Z.T.D. Eenheden is TIJD!

De Z.T.D. Eenheden mogen veel langer werken aan het zelfde soort reparaties dan de L.T.D. Eenheden. Dit is gemakkelijk te verklaren: De Z.T.D. Eenheden liggen verder naar achteren en hebben zodoende langere tijd beschikbaar.

Een ander voornaam verschil is: De Z.T.D. Eenheden verrichten *alleen* reparaties t.b.v. De L.T.D. Eenheden en nooit t.b.v. andere troepen-eenheden.

3. Taak der V.P. Cie.

- a. Het inrichten en doen functionneren van een verzamelplaats van afgevoerde T.D. uitrusting.
- b. Deze uitrusting te splitsen in economisch herstelbaar en niet economisch herstelbaar.
- c. Zorg dragen dat de te repareren T.D. uitrusting aangeboden wordt aan de Z.T.D. werkplaatsen, indien het Vierde Echelon's onderhoud eist. Indien het Vijfde Echelon's onderhoud eist doorsturen naar het basis gebied.
- d. Reparaties aan binnen- en buitenbanden.

4. Taak Depôt Cie.

- a. Ontvangst, opslag en uitgifte van T.D. Goederen, m.u.v., munitie, voertuigen, tanks en geschut.

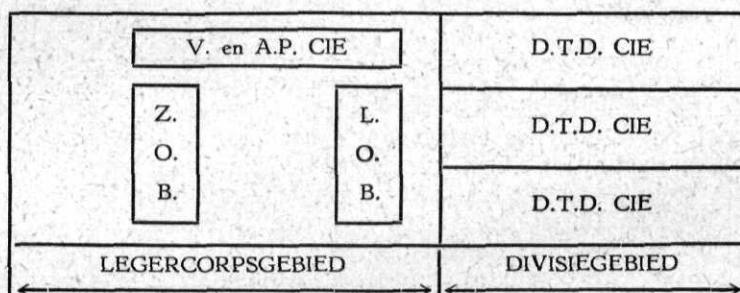
- b. De uitgifte heeft alleen plaats aan Zware T.D. Eenheden en L.T.D. Eenheden, dus *niet* aan andere troepeneenheden.
- c. Zorg dragen dat de bevoorradings pelotons van het Z.O.B. en het L.O.B. op peil blijven!

De bovengenoemde Z.T.D. Eenheden opereren in het Legercorpsgebied in Batajonsverband, n.l.

Het Zware Ondersteunings Bataljon (Z.O.B.)

Dit Bataljon bestaat uit:

- A. *Staf en Stafdetachement.*
- B. *Twee Z.T.D.H. Cieën.*
- C. *Twee Z.M.W.H. Cieën.*
- D. *Twee Depôt Cieën.*
- E. *Een Verzamelplaats Cie.*

Slotopmerkingen over het Z.O.B.

- a. Zoals het L.O.B. er op gericht is de D.T.D. Cieën bij te staan, zo is het Z.O.B. er op gericht het L.O.B. te ondersteunen.
- b. De samenstelling van het Z.O.B. is aan veranderingen onderhevig.
- c. In hoofdzaak wordt het Vierde Echelon's onderhoud verricht en zorg gedragen voor de bevoorrading van de T.D. Eenheden, zowel Licht als Zwaar.
- d. De Amerikaanse benaming voor dit Bataljon is: „HEAVY SUPPORT BATTALION”, hetgeen wil zeggen dat er alleen steun gegeven wordt aan T.D. Eenheden. Dit wil de Nederlandse vertaling *zwaar* ondersteuningsbataljon ook zeggen.

De artikelen hebben slechts beoogd een globale indruk te geven van de T.D. materie. Deze materie is in Amerika zelf ook nog steeds aan veranderingen onderhevig. De D.T.D. Cie is men daar aan het vervangen door een BATALJON. De grote lijnen blijven echter gehandhaafd. Het L.O.B. en het Z.O.B. zal in het Nederlandse Legercorps voorlopig opgevangen worden door één T.D. Bataljon, dat zowel eenheden van het Z.O.B. als het L.O.B. onder zijn commando zal hebben.

Economische oorlogvoering

door M. W. J. M. BROEKMEIJER, *Ec.c. Luit. Kolonel-Waarnemer.*

(*Vervolg van blz. 226, April 1953.*)

IV. ECONOMISCHE MOBILISATIE EN ECONOMISCH POTENTIEEL.

In de voorgesane artikelen, welke de economische oorlogsvoorbereiding betroffen, wezen wij reeds op de betekenis van de economische situatie en de invloed daarvan op de politiek en de politieke groepering in de wereld. Alvorens dieper in te gaan op de diverse aspecten van het strategisch-economisch potentieel, behandelen we eerst de economische oorlogsvoorbereiding van overheidswege. Wij wezen reeds op de noodzakelijkheid om zich te verzekeren van de beschikingsmogelijkheid over strategische grondstoffen. Het economisch oorlogspotentieel omvat echter veel meer en wel de industriële capaciteit, de research, de geschooldheid van de mensen, het transport, enz. Het karakter van de totale oorlog dwingt tot het opbouwen van een economisch potentieel en evenzo tot het voorbereiden van een economische mobilisatie.

Tot het begin van de twintigste eeuw was het in vreedstijd aanwezige economische potentieel zonder bijzondere voorzieningen in staat om in alle behoefte van de oorlogvoerende strijdkrachten te voorzien. Wereldoorlog I en II hebben echter een revolutionnaire verandering gebracht in de verhouding tussen de vredes- en de oorlogseconomie. De militaire kracht van een land hangt niet alleen meer af van zijn strijdkrachten maar van de industriële capaciteit in de meest uitgebreide zin. Als gevolg van de ver doorgevoerde mechanisatie, de massalegers, de superieure wapens en de strijd op fronten over de gehele wereld verspreid, nemen de eisen welke aan de nationale economie worden gesteld, op exorbitante wijze toe.

Zo groot zijn de militaire behoeften, dat ingrijpende veranderingen aangebracht moeten worden in de organisatie, leiding en functionering van de economische structuur. Opdat de oorlogsmachine, wanneer het gewapend conflict is uitgebroken, soepel draait en de militaire operaties niet gestoord worden door tekorten — moet men in volle vreedstijd de economische mobilisatie grondig voorbereiden.

Helaas hebben slechts weinigen een begrip van de gecompliceerdheid van deze economische mobilisatie en de enorme vraagstukken welke zich daarbij voordoen. Een intensief gebruik van de nationale hulpbronnen en de omschakeling van vredes- naar oorlogsproductie kan niet plaatsvinden zonder gecentraliseerde leiding en controle. Alleen op deze wijze kan de productie-capaciteit bereikt worden welke nodig is voor de krijgsmacht zonder anderzijds de essentiële civiele economie al te veel te verstoren.

Strategisch-economisch potentieel

Naast de reeds behandelde grondstoffen vormt ook het industriële vermogen een element van het strategisch economisch potentieel. De productie van oorlogsmaterieel dient in harmonie te zijn met de werkelijke industriële mogelijkheden van het land of van de alliantie. In ver-

band hiermee is het dus noodzakelijk, dat men beschikt over een nauwkeurige inventarisatie van het productie-apparaat, niet alleen van de bestaande industrieën voor militair materieel, doch ook van de fabrieken welke daarvoor ingeschakeld kunnen worden. De planning van de economische mobilisatie moet in handen blijven van de civiele sector, aangezien deze beter dan het militaire apparaat op de hoogte is van de industriële mogelijkheden.

De voorbereiding van de industriële mobilisatie dient zorgvuldig te geschieden, omdat daardoor de weerstandskracht in de kortst mogelijke tijd kan worden opgevoerd. In 1939 was Amerika neutraal en bezat vrijwel geen landstrijdkrachten. Toen de Duitse successen de situatie uit een Amerikaans politiek oogpunt critiek maakten, trad ook de USA in de oorlog. Dank zij het industriële potentieel was het mogelijk om de achterstand in bewapening in twee jaren volkomen ongedaan te maken en zelfs de leiding te nemen. Uit dit voorbeeld leren wij ten eerste van hoeveel belang industriële capaciteit is, ten tweede ook hoe gevaarlijk het is om de bewapeningsindustrie te laat te mobiliseren. Als de militaire behoefte de industriële capaciteit overschrijdt, dan moeten ook alle reserve-bronnen worden aangeboord.

Totale mobilisatie van alle krachten en potenties — menselijk en/of economisch — is slechts voor korte tijd mogelijk. Daarom zal men door economische oorlogsvoorbereiding over een langere periode dienen te voorkomen, dat plotselinge overbelasting desastreus zou werken. Hoe meer reserves een land heeft, des te sterker zal zijn positie zijn. Schaduw-industrieën zijn in dit verband zeer belangrijk.

Ook willen wij hier wijzen op de diverse zo-veel-jaren-plannen, welke meestal strategisch-economische voorbereidingen ten grondslag hebben.

Bij industriële mobilisatie dient men niet te star te werk te gaan, doch soepel in verhouding tot de situatie, daar anders het economisch evenwicht te vroeg verstoord zou worden.

Mobilisatie is ten deze niet anders dan de voortzetting van industriële vredesactiviteit, doch nu voor oorlogsdoeleinden, wel echter op intensiever schaal. Door internationale samenwerking bereikt men een zo economisch mogelijk gebruik van de totale gezamenlijke industriële capaciteit, wat kostenbesparend werkt.

Bij de beoordeling van het industriële potentieel moet men verder gaan dan met het uitsluitend beoordelen, welke producten er worden gemaakt. In ogenschouw dienen te worden genomen kwantiteit en kwaliteit en technische mogelijkheden van het productieapparaat, de productie-expansie-mogelijkheden, de kansen op omschakeling, b.v. van speelgoed- naar instrumentenfabricage, de capaciteit der energiebronnen (electrische centrales), de locatie in verband met bombardementen, de aan- en afvoermogelijkheden enz. Men zal ook moeten beoordelen of die industrieën aanwezig zijn, welke essentieel zijn voor de oorlogsproductie, zoals chemische, electrotechnische, zware industrie, enz. In het oog dient te worden gehouden, dat een deel van de industrie ingeschakeld moet blijven voor de civiele sector, welke indirect de oorlogsvoering steunt. Natuurlijk zal de oorlog niet in alle takken van industrie een even-zware belasting opleggen. In Amerika was in de laatste oorlog ongeveer 80 % van de industriële capaciteit voor niet-gebruiksgoederen

(staal en ijzer, machines, voertuigen, sponmaterieel, schepen, enz.) ingezet voor de oorlogsproductie, doch slechts 30 % van de verbruiksgoederen-industrie (textiel, voeding, enz.). Tot het ressort van de economische oorlogsvoorbereiding rekenen wij ook de research, welke niet slechts noodzakelijk is voor kostenverlaging bij de productie, doch evenzo voor het beschikbaar stellen van nieuwe wapens aan de krijgsmacht.

De toewijzing van grondstoffen aan het productieapparaat vereist zorgvuldige planning, vooral als deze schaars aanwezig zijn.

De les die wij uit het verleden moeten trekken is, dat de industriële mobilisatie ten minste even belangrijk, zo niet belangrijker is dan de krijgsmacht. In dit licht moeten wij ook zien de betekenis van de strategische bombardeervloot, welke in staat is over de fronten heen dit industriële potentieel aan te vallen en te vernietigen.

(Slot volgt)

Spoorwegen in oorlogstijd

door L. SCHUTEMAKER, Kapitein der Infanterie

Zowel van burgerzijde als in militaire kringen hoort men vaak de mening verkondigen, dat door de ontwikkeling van de luchtmacht de spoorwegen veel te kwetsbaar zijn geworden om nog enige rol in de moderne oorlogvoering te kunnen vervullen. Wanneer men dan wijst op de krachtsinspanning, die de Duitsers zich getroost hebben om bijvoorbeeld de Russische spoorwegen op de in West-Europa algemeen gebruikte spoorbreedte te brengen, of op de haast, die de Japanners hadden met de aanleg van de z.g. Birma-spoorweg, haalt men de schouders op, en heeft slechts één gezegde ten antwoord: „Materieelgebrek”. Hiermede doelt men dan op het grote tekort aan motormaterieel en brandstof. Toch getuigt een dergelijke uitspraak van weinig inzicht in de vervoersproblemen, waarmede een modern leger te kampen heeft, aangezien het vrijwel onmogelijk is alle vervoer over land per auto te doen geschieden. Ook bij de geallieerden, die toch over een enorm autopark beschikten, nam de spoorweg een belangrijke plaats in in het aanvoersysteem.

Churchill heeft indertijd de spoorwegen de slagaders der natie genoemd, toen hij de spoormannen bedankte voor hun voortdurende plichtsbetrachting, onder de moeilijkste omstandigheden van de oorlog, gedurende de „Slag om Engeland”. Zonder de vaak zo zeer verguisde spoorwegen zou Englands krachtinspanning gedurende de afgelopen oorlog niet mogelijk geweest zijn, want ondanks de bombardementen van en luchtaanvallen op rangeerterreinen en andere vitale onderdelen van het Engelse spoorwegnet, werd over dit net het overgrote deel van het vervoer gezorgd, en bleef het de belangrijkste transportweg door Engeland. Geen enkel ander vervoermiddel, uitgezonderd het schip, is in staat een dergelijke vervoerscapaciteit op te brengen. Voor de ver-

vangning van een kolentrein van 45 wagens zijn ongeveer 300 vrachtwagens nodig. Nog afgezien van het verbruik van een kleine 10.000 liter benzine, die van overzee aangevoerd moet worden, indien de vervanging slechts over een afstand van 100 km plaats vindt, vergt deze autocolonne minstens 350 man aan chauffeurs, monteurs, verkeersregelaars etc., terwijl voor de trein slechts een treingleider, en twee man locomotiefpersoneel ingezet behoeven te worden, alsmede enig personeel bestemd voor baanonderhoud en beveiliging. Zowel uit het oogpunt van brandstoffenvoorziening als personeelsbezetting is de trein voor massatransport veel economischer. Bovendien zou bij het wegvallen van het treinverkeer zelfs het modernste wegennet niet in staat zijn de verkeerstoename te verwerken.

Wanneer men het bovenstaande overweegt, lijken de enorme lucht-aanvallen, die de Geallieerden op de spoorwegwerken op het vaste land van Europa uitgevoerd hebben, er toch op te wijzen, dat zij de Europese spoorwegen voor eigen gebruik slechts van ondergeschikt belang achten. Alleen al in de periode van Mei tot Augustus 1944 waren 30 tot 40 % van alle luchtacties gericht tegen spoorwegdoelen. Alleen in Frankrijk werden 2700 kunstwerken, zoals bruggen en viaducten verwoest, 4900 km rails vernield, 24 grote rangeerterreinen onbruikbaar gemaakt, terwijl het aantal bruikbare locomotieven en ander rollend materieel tot minder dan de helft gereduceerd werd.

Maar naast deze vernielingsacties werden aan geallieerde zijde onmiddellijk na het gereedkomen van de plannen voor de landing in Europa maatregelen getroffen om, teneinde na het vormen van een bruggenhoofd, in het belang der verdere operaties de spoorwegen zodra mogelijk weer in bruikbare staat te brengen. Hiertoe werden in Amerika spoorwegeenheden gevormd, die deel uitmaakten van de Military Railway Service. De eenheid was het Spoorwegexploitatie-Bataljon van ongeveer 850 man, bestaande uit een Staf en vier compagnieën, te weten een compagnie voor seinwezen en verbindingen, een compagnie voor de tractiedepots en twee compagnieën, elk bestaande uit 25 stel treinpersoneel. Drie of vier van deze bataljons vormden samen met een werkplaatsbataljon en een magazijnscompagnie een Railway Grand Division. Ook de andere geallieerden richtten dergelijke spoorwegeenheden op. Voorts werd een aanvang gemaakt met de bouw van grote series spoorwegmaterieel, als mede van een speciale vloot bestemd voor de overbrenging ervan. Het programma omvatte onder meer de aanmaak van 500 rijtuigen, 20.000 wagens en 2000 locomotieven van eenvoudige doch snelle constructie. Op 7 Mei 1945 waren 1953 locomotieven, 29800 wagens, een aantal rijdende kranen en een twintigtal verplaatsbare werkplaatsen naar het vaste land van Europa overgebracht, en alleen al de Amerikaanse spoorwegtroepen omvatten meer dan 30.000 man.

Reeds 11 dagen na de landing in Normandië, op 17 Juni 1944 kwamen de eerste spoorwegeenheden aan land, en enkele dagen later werd een begin gemaakt met de ontschepping van locomotieven en ander spoorwegmaterieel. Voor de val van Cherbourg op 27 Juni reden reeds de eerste treinen. De exploitatie vond plaats in de onmiddellijke nabijheid van de voorste lijn, zodat de treinen zelfs onder het bereik van de Duitse artillerie reden.

Oorspronkelijk was erop gerekend, dat het ongeveer 3 maanden zou

duren, voor de zwaar geteisterde Franse spoorwegen wederom in staat zouden zijn aan het vervoer deel te nemen, doch bij de verkenningen bleek, dat ondanks de hevige bombardementen en hevige veldslagen na de landing de spoorweginstallaties minder beschadigd waren, dan verwacht was. Het resultaat was dan ook, dat de herstellingen veel vlugger vorderden, dan geraamd was, en reeds voor het einde van de maand Augustus was Parijs uit Normandië per trein bereikbaar. Weliswaar konden grote gedeelten der spoorwegen, in verband met de voorlopige herstellingen aan bruggen en andere kunstwerken slechts met beperkte snelheid worden bereden, maar men had niettemin wederom de beschikking over de spoorwegen. Het is te betreuren, dat er slechts cijfers ter beschikking zijn van het vervoerde tonnage, en niet van het aantal ton-kilometers, dat de spoorwegen voor hun rekening namen, want juist hieruit zou blijken, welke voorname rol de ijzeren weg in het vervoer speelde. Van de dag der landing in Normandië tot aan de Duitse capitulatie vervoerden de Amerikaanse spoorwegtroepen 18.486.493 ton, tegen 14.841.807 ton per auto, waarbij aangetekend moet worden, dat het vervoer uit de havens naar de dichtsbijzijnde opslagplaatsen voornamelijk per auto plaats vond, en het verdere vervoer per trein geschiedde. Tussen October 1944 en Maart 1945 werd uit de opslagplaatsen in Normandië naar het gevechtsterrein in Noord-Frankrijk en België 4.943.230 ton per trein verzonden, en slechts 451.565 ton langs de weg. Het wegvervoer maakte dus nog geen 9% uit van het totaal langs de aanvoerlijnen.

De spoorwegen maakten niet alleen door hun grote vervoerscapaciteit besparing van motormaterieel mogelijk, en ontlastten zodoende het toch reeds overbelaste wegennet, ook in dumps en andere opslagplaatsen betekende het gebruik van railaansluitingen, dat de verlading der goederen veel goedkoper kon geschieden. Deze opslagplaatsen, die in den beginne veelal in het open veld ingericht waren, stelden zeer zware eisen aan het motormaterieel. Bij enigszins aanhoudende regenval woelden de vrachtwagens alle begroeiing om en herschiepen deze opslagplaatsen in een modderpoel, waarin de wagens tot aan hun assen wegzakten. Op vele plaatsen was het na enige tijd niet mogelijk deze opslagplaatsen te verlaten anders dan met behulp van speciaal daarvoor aangetrokken rupsvoertuigen. Bovendien stelde de modder zeer zware eisen aan de overbrengingsorganen, en vernielde in korte tijd remtrommels en andere vitale organen der vrachtwagens. Teneinde het wegzakken te voorkomen, probeerde men gebruik te maken van geperforeerde stalen matten, doch deze krulden om onder het gewicht der wagens, en vernielden met hun scherpe kanten de banden. Dit alles was de oorzaak, dat men er in een later stadium van de oorlog toe overging vele opslagplaatsen in te richten op een der rijbanen van grote verkeerswegen, teneinde deze depots voor vrachtwagens bereikbaar te houden.

In de opslagplaatsen echter, waar over een railaansluiting beschikt werd, had men, zelfs indien de spoorbaan eenvoudig op de naakte bodem werd gelegd, pactsich geen last van de modder, zodat deze opslagplaatsen onder alle weersomstandigheden bruikbaar waren.

Wanneer men het bovenstaande leest, komt onwillekeurig de vraag op, of het intensieve gebruik, dat de geallieerden na hun landing op het

vaste land van Europa van de spoorwegen hebben gemaakt, niet mede een gevolg was van de overmacht, die zij in de lucht hadden, waardoor het mogelijk was de spoorwegen zoveel mogelijk tegen vernieling te beschermen. Immers de zichtbaarheid uit de lucht is algemeen erkend, terwijl de vele kunstwerken evenzovele markante punten in het terrein vormen. Hetzelfde geldt echter evenzeer voor de moderne verkeerswegen, die daarom uit militair oogpunt bezien nog niet van weinig waarde zijn. Zelfs met de moderne precisie-richtmiddelen is het nog zeer moeilijk op een spoorbaan of verkeersweg een dusdanige treffer te plaatsen, dat deze voorlopig buiten gebruik gesteld is. De herstelling van een spoorbaan is zelfs in vele gevallen veel eenvoudiger, omdat vaak volstaan kan worden met het opvullen van de bomkrater, en het vervangen van de vernielde rails en dwarsliggers. Het opvullen van het ballastbed kan gedurende de exploitatie geschieden. Met een autoweg ligt de zaak vaak anders. Men kan, teneinde het verkeer niet gedurende langere tijd te stremmen, slechts een voorlopige herstelling aanbrenge, die voortdurende controle behoeft. Anders ligt het met het herstel van vernielde kunstwerken, die in een autoweg kunnen worden vervangen door het normale brugslagmateriaal. Bij de spoorwegen dient echter rekening gehouden te worden met het grote gewicht der locomotief. Wanneer men echter in staat is om zodanige voorzieningen te treffen, dat de trein de hindernis bij gedeelten kan passeren, dus bijvoorbeeld tot aan de hulpbrug opgeduwd kan worden, en aan de andere zijde weder door een andere machine wordt weggesleept, kan het railverkeer voortgang vinden.

Ook in Korea blijkt wederom, dat de spoorwegen in de moderne oorlogvoering een taak te vervullen hebben. Lezen we in de couranten vrijwel uitsluitend over vernietigingsacties, uitgevoerd tegen het spoorwegtransport van de Communistische Legers, anderzijds stellen de geallieerden alles in het werk om de weinige spoorwegen, waarover zij in Korea beschikken in goede staat te houden, en vindt voortdurende aanvulling van materieel uit Amerika plaats.

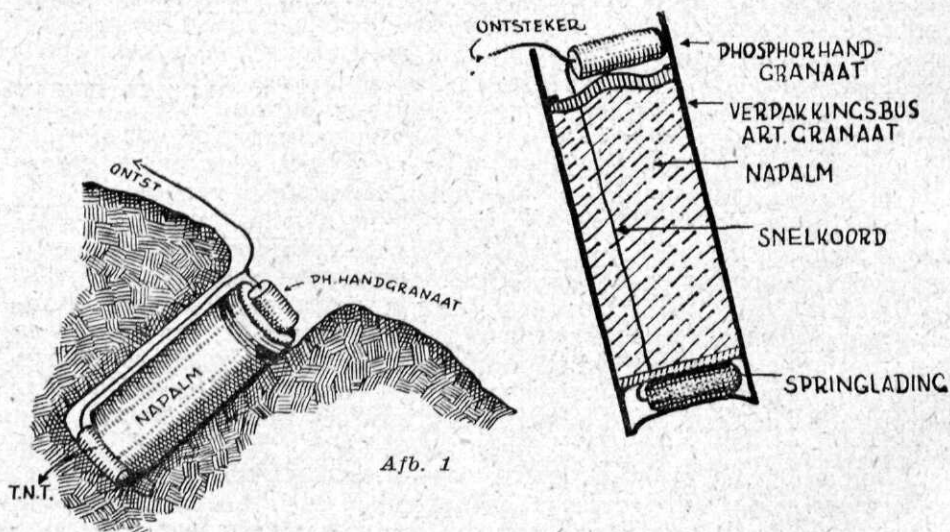
At the present state of the air defense art, even the most efficient radar interceptor anti aircraft system cannot guarantee immunity from determined enemy air attack in force. The only sure defense against air attack is a retaliatory attack that will wipe out the threat at its bases. Hence the counter air attack becomes the first charge upon our military resources, our first priority task.

General Hoyt S. Vandenberg.

DE FOUGASSER

door H. E. GRAMBERG, *Eerste-Luitenant der Infanterie.*

De fougasser is een ingegraven napalmbom. Zij bestaat uit een met napalm gevulde bus, een springlading (T.N.T.), wat snelkoord, een phosphorhandgranaat en een ontstekingsinrichting. (Zie afb. 1). Het geheel kan zowel mechanisch als electrisch worden ontstoken.

Bij de ontploffing van de fougasser ontstaat een steekvlam van ongeveer 40 meter, gevolgd door een vuurregen. Daarna staat met een straal van 25 meter de omgeving van de fougasser enige tijd in brand (ongeveer 20 minuten). (Zie afb. 2).

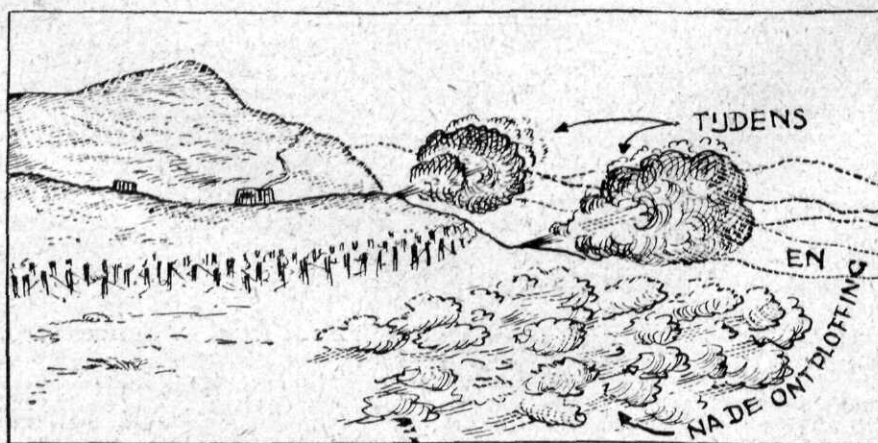

Fig. 2

Deze vuurzee heeft behalve zijn hitte een grote morele uitwerking. Bij voorkeur worden fougassers op mogelijke naderingswegen voor de eigen stellingen geplaatst.

Wanneer geen napalm voorhanden is, kan een mengsel van benzine en olie (O.M.D. IIO) worden gebruikt, met de verhouding 5,5 : 1. Bij een langdurige verdediging moeten de fougassers regelmatig worden gecontroleerd. De vloeistoftanks moeten worden bijgevuld en de ontstekers en snelkoorden worden nagekeken.

Verschillende fougassers kunnen van een punt uit electrisch worden ontstoken. (Zie afb. 2).

In KOREA maakte het Nederlandse Bataljon veel gebruik van de fougassers en vooral de voorposten werden omgeven door een ring van deze bommen.

Nieuwe uitgaven

De verdediging van het Maas-Waalkanaal en de Over-Betuwe, Mei 1940, door de Krijgsgeschiedkundige afdeling van het Hoofdkwartier van de Generale Staf. Uitg. Staatsdrukkerij te 's-Gravenhage. Prijs f 10,50.

De groep Maas-Waal stond onder bevel van C-26-R.I. Deze had twee bataljons onder zijn bevelen. Naast waarschuwende troepen aan de grens werd de weerstand aan het Maas-Waalkanaal georganiseerd. Op de Westelijke oever waren kazematten van de drie toenmaals gebruikelijk types gebouwd n.l. stekelvarkens, flankerende betonkazematten en gietstalen koepelkazematten. Hoewel de kazematten op alle mogelijke manieren waren gecamoufleerd, bleven zij zeer goed zichtbaar. De Duitsers wilden door middel van overvalsplougen zich meester maken van de bruggen over het Maas-Waalkanaal en vervolgens van de bruggen bij Grave en Ravenstein om op deze wijze de bezetting van de Peel-raamstelling in de rug te kunnen komen.

De Duitse overvalsplougen waren alle in Nederlandse uniformen gestoken, deels in burgerkleden. Hoewel er van Nederlandse zijde tegen deze tactiek was gewaarschuwd, hadden de Duitsers met deze methoden succes bij de brug bij Malden, die zij onbeschadigd in handen kregen, maar die zij door een op initiatief van de compagniescommandant uitgevoerde tegenaanval weer kwijtraakten. De brug bij Heumen, die eveneens op slinkse wijze in Duitse handen was gekomen, kon echter niet worden hernomen. Toch stootten de Duitsers hier niet door, waardoor de brug bij Grave niet in hun handen viel. De troepen van de groep Maas-Waal trokken daarna terug

op de stelling van de Brigade B. In totaal sneuvelen 17 man.

De troepen in de Betuwe vormden een afzonderlijke groep, de groep Betuwe, waarvan de commandant onder rechtstreeks bevel van C-Brig. A stond. De groep Betuwe bestond uit twee infanterie bataljons. De hoofdweerstand liep in de lijn Waaldijk via Bommel en Huissen naar het Pannerdenkanaal, met een voorverdediging in het oude fort Pannerden.

De Duitsers zijn met een afdeling beweeglijke troepen opgetreden, die op 11 Mei de „Säuberung des Pannerdens Gipfels" uitvoerden. De Groep Betuwe heeft weinig weerstand geboden en is snel teruggetrokken op de Brigade A. Het besluit van de groepscommandant is vanzelfsprekend beïnvloed door de snelle opmars der Duitsers op de Veluwe en de terugtocht van de groep Maas-Waalkanaal. Het al spoedig ingesloten fort Pannerden gaf zich zonder strijd over. In totaal sneuvelde 1 soldaat. 3 man kwamen bij de terugtocht om het leven tengevolge van het trappen op mijnen.

Het geheel is verlicht met foto's en voorzien van duidelijke kaarten.

Het gehele optreden van de Groep Betuwe is niet zodanig, dat men er met diepe bewondering op kan neerzien. Maar bestudering van dit boek toont ons overduidelijk aan, welk een grote — ja allesoverheersende — invloed het moreel op het beloop van de strijd heeft. Het gebrek aan middelen, de geringe geoefendheid, de totale verrassing, de vrees voor afsnijding, de weinige hardheid van onze troepen als getraind soldaat, dat alles maakt een bestudering van deze geschiedenis belangwekkend. Want de geschiedenis is er om uit te leren. B. K.

Kan het misschien eenvoudiger?

door T. VAN DER BERG, Kapitein-Adj. School Geneeskundige Dienst.

1. Indien wij veronderstellen, dat van al het militair personeel van de KL (de Luchtmacht inbegrepen) per jaar 10.000 requesten aan Z.E. de Minister van Oorlog en verzoeken aan bijv. de Wapeninspecteurs in omloop komen, kan dit uiteraard slechts een raming zijn. Bijvoorbeeld na het verschijnen van regelingen als neergelegd in de LO 1952, nr 378, (verzoeken om van het reserve- naar het beroepspersoneel te mogen overgaan), ontstaat er een belangrijke stijging van het aantal verzoeken en dus ook van het aantal te vervaardigen afschriften van Registratielijsten en Straflijsten of „Verklaringen geen straf”. Welk een belasting het maken van dergelijke afschriften betekent voor de compagniesstaven, kan elke compagniescommandant vertellen.

2. De Registratielijst („Staat van Dienst”) van een hoofdofficier, die voor 1940 bij het KNIL is gedetacheerd geweest en na terugkeer in Nederland nog op de Ned. Antillen was geplaatst, of die van een ouder onderofficier die tot het KNIL heeft behoord, hebben vaak een respectabele lengte, maar ook die van officieren en onderofficieren die met KL-onderdelen in Indonesië hebben gediend, hebben een flink aantal mutaties.

3. Vooropgesteld, dat de afschriften-registratielijsten slechts dan worden gevraagd of meegezonden, als dit nodig is (zie ook LO 1927, nr 325, § XI, punt 3; 7 BU, Dl 1, blz. 158) zou reeds werkbeparing zijn te verkrijgen als werd voorgeschreven, dat slechts een **beknopte** Staat van Dienst moet worden ingediend. M.a.w., zou vermelding van de voornaamste gebeurtenissen uit verzoekers carrière (aanstelling, bevorderingen) niet voldoende kunnen zijn en zouden de mutaties betreffende het passeren van de keurkring, de machtiging tot het dragen van het OHK enz. en het „bij reorganisatie overgaan van... naar...” niet kunnen worden weggelaten?

4. Het ten aanzien van de Registratielijst aangevoerde is in zekere zin ook van toepassing op de afschriften-straflijsten: een request wordt toch naar zijn **zakelijke** inhoud geadviseerd en afgehandeld. Wij hoorden nooit, dat een request of verzoek werd afgewezen, omdat verzoeker in 1932 een arreststraf onderging wegens 10 minuten na de réveille te bed bevonden te zijn.

Mogelijk zou ook hier een vereenvoudiging zijn te bereiken als werd voorgeschreven, dat alleen straffen opgelegd sedert bijv. 1945, of die gedurende de jongste vijf jaren (zoals geschiedde in LO 52, nr 280) en/of bepaalde straffen dienen te worden vermeld.

5. Er nog steeds van uitgaande, dat de autoriteiten die niet over de officiële registratielijsten en straflijsten beschikken, zich toch een beeld van verzoeker moeten kunnen vormen en voorts in aanmerking genomen de omvang van het Ministerie van Oorlog, die het technisch onmogelijk maakt voor de ambtenaren, die Z.E. de Minister bij het afdoen der verzoeken adviseren dan wel namens Z.E. beslissen, om inzage

van het Stamboek ic de gegevens van het Centraal Registratie Bureau te nemen, zullen te allen tijde zekere gegevens omtrent verzoeker het Rapport op Verzoek moeten vergezellen.

6. De voor de compagniesstaven meest eenvoudige oplossing, die uit een oogpunt van efficiency ook vermoedelijk te verkiezen is boven het maken van afschriften, is uiteraard het meezenden van fotocopieën van Registratielijst en Straflijsjt. Daartoe zou in elk garnizoen van een zekere sterkte een fotocopieerapparaat aanwezig moeten zijn dan wel een contract met een burgerbedrijf ter plaatse moeten worden gesloten. Is een en ander niet mogelijk, dan ware de oplossing te zoeken in beperking en bekorting.

7. Om het voorgaande te completeren kan tegelijkertijd het model van het „Rapport op Verzoek”, voorgeschreven in de reeds eerder aangehaalde LO van 1927, worden gewijzigd en wel als volgt:

a. het formaat wordt op normaal kwarto gebracht. Dit nieuwe formaat zal de archiefvorming ten goede komen en voorts tot gevolg hebben, dat de beslissing die wegens zijn uitgebreidheid dan wel wegens de omvang der uitgebrachte adviezen thans nog wel eens op afzonderlijk papier wordt gesteld en aangehecht, op het Rapport op Verzoek zelf kan worden gesteld;

b. op de voorzijde vervalt „Bericht, beschouwing en raad”, maar wordt onmiddellijk onder „Positie” gesteld:

1. Geen straflijst aanwezig;	} Doorhalen hetgeen niet
van toepassing is.
2. Geen straffen te melden;	
3. Opgave straffen bijgevoegd.	

Het bijvoegen van de verklaring „geen straf” wordt hierdoor tevens overbodig gemaakt, hetgeen wederom werk- en papierbesparing geeft;

c. de resterende ruimte van de voorzijde en de linkerbladzijde van de binnenzijde worden bestemd voor de (beknopte) Staat van Dienst, gevolgd door het advies van de commandant die het Rapport op Verzoek opmaakt;

d. de twee resterende pagina's zijn bestemd voor de volgende adviezen en de beslissing.

Wellicht zou uitvoering van het vorenstaande een kleine verlichting kunnen brengen in de vaak overbelaste administratie.

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

Uit de Buitenlandse Vakpers

Vriend of vijand.

Het weer en het terrein zijn door alle eeuwen heen van de grootste betekenis geweest voor het verloop der operaties en het zal het altijd blijven ook. Het is de taak van de G 2 om de commandant een zo goed mogelijk beeld te geven van de terreinmogelijkheden en de daarop van invloed zijnde weersomstandigheden.

Schr. geeft een schema aan, dat een goede handleiding kan zijn bij de bestudering van het weer en het terrein. Dit schema luidt:

CLASSIFICATIE.

Commandopost
Datum tijdgroep

1. Doel van de operatie.

(Hierbij in beschouwing te nemen de opdracht, de vijandelijke mogelijkheden, het besluit van de commandant).

2. Algemene beschrijving van het operatiegebied.

- a. klimatologische omstandigheden
- b. weersverwachtingen
- c. wolkengesteldheid
- d. maanstand
- e. wind
- f. zonsopkomst en -ondergang
- g. topografie (het kleuren van kaarten verdient zeer veel aanbeveling), gebruik „overlays”, fotografieën (loodrecht en oblique).

Op de overlays goed uit te laten komen de hoogtelijnen, toestand van de bodem, de begroeiing, toestand van oevers van rivieren, doorwaadbare plaatsen, terreinhindernissen, wegen, spoorwegen, kunstwerken, versterkingen, bebouwing (landbouwkundig en stedenbouwkundig).

3. Het militaire aspect van het operatiegebied.

- a. beheersende terreinpunten (hoogteruggen, afzonderlijke hoogten bewoonde oorden, bossen, defile's, wegen, moeilijke terreingedeelten)
- b. waarnemingsmogelijkheden en schootsvelden
- c. hindernissen (natuurlijke en kunstmatige, rivieren, moerassen, dichte bossen, mijnevelden, met gas of biologische dan wel radiologische strijdmiddelen besmette terreinen)
- d. camouflage- en dekkingsmogelijkheden (bossen, dalen, mist, nacht maanstand van het terrein)
- e. naderingsmogelijkheden (spoorwegen en wegen, begroeiing, begraafbaarheid van het terrein voor de verschillende wapens.

4. De tactische invloed van het weer en het terrein.

In de slotconclusie van alle bovengenoemde factoren dient duidelijk tot uiting te komen:

- a. het effect daarvan op de vijandelijke mogelijkheden
- b. het effect op de eigen mogelijkheden die gekozen kunnen worden ter uitvoering van de opdracht.

Schr. besluit met te zeggen, dat op deze systematische wijze een goede mogelijkheid bestaat, dat men het terrein en het weer aan zijn zijde krijgt. Dat is van groot belang.

Weet men deze factoren op de goede wijze uit te buiten, dan zijn het zeer waardevolle bondgenoten, doet men het niet dan worden het ernstige vijanden.

Luitenant-Kolonel Nestor: *Friend or Foe*. MILITARY REVIEW, Dec. 1952. B. K.

4.2 inch mortieren in Korea.

In een aantal brieven zet een commandant van een 4.2 inch mortier-bataljon zijn ervaringen over dit wapen uiteen. Hij komt daarbij tot de volgende conclusies.

De 4.2 mortier is de beste bestrijder van vijandelijke mortieren. De infanterie heeft een zeer groot vertrouwen in dit wapen en doet er dan ook een zeer groot beroep op. De munitieaanvoer levert steeds moeilijkheden op. De uitwerking van het mortiervuur is zeer groot. Schr. constateert verder, dat de mortieren der Chinezen een grotere dracht hebben. Dat is ongetwijfeld een aanzienlijk nadeel, waardoor het mortierbataljon vaak te lijden had van vijandelijk mortiervuur, dat uit de ingenomen eigen opstelling niet te bestrijden was.

Van veel belang acht schr. ook, dat het personeel van het mortierbataljon een goed inzicht en begrip heeft van de organisatie en het optreden van de infanterie. Omgekeerd moet dat ook het geval zijn, teneinde te voorkomen, dat van het bataljon onmogelijke taken worden gevraagd.

„The 4,2 inch mortar in Korea”, *Proeven van commandant van een mortierbataljon in Korea*.

COMBAT FORCES, Dec. 1952. B. K.

De redactie van Combat Forces wijst er op, dat een nieuwe mortier van 4.2 inch in gebruik is, met een grotere dracht, grotere juistheid en trefzekerheid, grotere stabiliteit en een schootsveld van 360°, zonder de grondplaat te verplaatsen.

B. K.

Militaire lessen van het Koreaanse conflict.

De militaire operaties zijn in 5 fasen te verdelen:

1° phase. De plotselinge invasie der Noord-Koreanen in Zuid-Korea en de beslissing van de Verenigde Naties om de agressor te weerstaan. Tijdens deze fase werden de Amerikaanse en de resten van de Zuid-Koreaanse eenheden teruggedreven tot rondom Poesan waar zij stand hielden in afwachting van versterkingen.

2° phase. Omvatte het tegenoffensief van de troepen der Verenigde Naties tot aan de Yaloe. Gedurende deze fase werd het oorspronkelijke Noord-Koreaanse leger praktisch gesproken vernietigd.

3° phase. Begon met het optreden van organiek Chinese eenheden waarbij de troepen der Verenigde Naties teruggingen tot om en nabij de 37° breedtegraad.

4° phase. Het hernieuwde offensief van de Verenigde Naties tot nabij de 38° breedtegraad tot aan de huidige frontlijn.

5° phase. De periode van de politieke besprekingen, gedurende welke fase geen acties op zeer grote schaal werden ondernomen. Deze fase duurde tot voor kort nog voort en het is moeilijk te zeggen, hoe men het Koreaanse conflict op militaire wijze moet oplossen. Dat einde moet het gevolg zijn van een politieke overeenkomst.

Uit de Koreaanse strijd zijn de volgende lessen te trekken:

1. De strategische en politieke lessen.

Een van de voornaamste lessen is, dat hier voor de zoveelste maal de invloed van de politiek op de strategie wordt bewezen. Zowel in fase 2 als fase 4 maakten de politici in Lake Success uit of de 38° breedtegraad al of niet mocht worden overschreden door de troepen van de Verenigde Naties. Door de beslissing der politici dat Mandsjoerije niet mag worden gebombardeerd komt de overmacht der Verenigde Naties in de lucht beslist niet tot zijn recht.

Een andere les toont het grote belang van goede en juist op tijd verkregen strategische inlichtingen aan. De terugtocht in de 3° phase is daarvan voor een groot deel het gevolg. Natuurlijk was het een nadeel, dat de luchtmacht der Verenigde Naties niet boven Mandsjoerije mocht komen en dus ook geen verkenningen kon verrichten. Maar op de grond heeft de strategische inlichtingendienst omtrent het doen en laten der Chinezen geheel gefaald. Verder is bewezen, dat luchtmacht **alleen** niet in staat

zijn om alle verkeer in het vijandelijk etappengebied tot stilstand te dwingen. Ondanks het zeer grote overwicht in de lucht, werden de Chinezen in feite geen moment volledig geïsoleerd. Het Koreaanse conflict bewees daarmee, dat de stelling, dat een offensief alleen kan worden ondernomen als men het luchtruim beheerst, niet altijd waar is. Verder heeft de Koreaanse oorlog nog eens duidelijk de noodzakelijkheid bewezen dat een eenhoudig commando over land-, zee- en luchtmacht een volgestrekte noodzaak is.

2. Tactische lessen.

De Koreaanse oorlog bewijst dat het begrip „tactische beweeglijkheid” niet vastzit aan het gebruik van auto's op de wegen. Korea bewees dit wel op zeer pijnlijke wijze. In den beginne waren de Noord-Koreanen — ondanks hun gebrek aan auto's — veel mobieler dan de Amerikanen, die met hun massa auto's aan de wegen bleven kleven. Voortdurende flankaanvallen en afsnijdingen waren daarvan het gevolg.

In wegearme gebieden moeten de legers hun beweeglijkheid weer herkrijgen door — als gevolg van een harde training — door alle terreinen te kunnen gaan, zonder vast te zitten aan grote hoeveelheden auto's. Voorts moet men er op berekend zijn niet onmiddellijk terug te trekken als men is afgesneden. Integendeel men moet zolang mogelijk standhouden. Daarom moet de verdediging onveranderlijk gebaseerd zijn op de „all-round” verdediging.

De waarde van het geconcentreerde vuur werd wederom bewezen. Dit kwam vooral tot uiting in de 4° en 5° phase toen de troepen van de Verenigde Naties over de nodige middelen gingen beschikken. In deze fasen leden de Chinezen enorme verliezen. Hun aanvallen liepen alle dood in de machtige vuureconcentraties. Daarbij telt niet alleen het **aantal** kanonnen en mitrailleurs, maar ook de wijze waarop men ze weet te concentreren.

Verder bewees de strijd in Korea, dat patrouillegang de basis is voor het verkrijgen van tactische inlichtingen, alsmede voor het behoud van een goed moreel. Goed patrouilleren is een volgestrekte noodzakelijkheid. De vredesopleiding dient er terdege rekening mee te houden.

3. Organisatie, uitrusting en opleiding.

Bij de Chinezen is het percentage strijders in verhouding tot de logistische eenheden veel groter dan bij de troepen der Verenigde Naties. Een Noord-Koreaanse en Chinese divisie telt ± 11000 man. De

vuurkracht er van is even groot als die van een Amerikaanse van \pm 18000 man. Geen van beide systemen is echter volmaakt. Aan beide kleven grote nadelen. Het Russisch-Chinese systeem kan echter niet door de Westerse organisatiën worden overgenomen, als gevolg van de mindere mankracht en de wijze waarop men met deze mankracht dient om te gaan. Niettemin acht schr. het aanbevelenswaardig om de infanteriesterkte in de divisie op te voeren ten koste van de logistieke eenheden.

Voorts heeft Korea duidelijk aange- toond dat nauwe samenwerking tussen alle drie grote onderdelen der strijd- krachten noodzakelijk is om tot goede resultaten te komen. Die samenwerking moet in vreedstijd zeer intensief worden beoefend. De uitrusting van de legers moet niet alleen zo modern mogelijk zijn er moet ook steeds voldoende voorraad van aanwezig zijn. De belangrijkheid van het tankwapen werd bevestigd en tevens van de juiste tankbestrijdingsmiddelen. De 3,5 inch basooka stelt de Joseph Stalin buiten gevecht.

Moderne oorlogen eisen van de mens — ondanks alle mechanisatie — net zo veel, misschien nog meer inspanning, dan in vroegere oorlogen het geval is ge- weest. Moderne oorlogen vereisen niet alleen lichamelijke, maar ook geestelijke kracht en hardheid. Lichamelijk sterk om de zware vermoeienissen te kunnen weerstaan, geestelijk sterk niet alleen om de morele druk van het oorlogsgeweld te kunnen weerstaan, maar ook de aan- vallen van de psychologische oorlogvoe- ring, die juist tegen zijn geest en zijn moreel gericht zijn. Aan het geestelijk hard maken moet even veel aandacht worden besteed als aan de lichamelijke harding.

Totaal nieuwe lessen heeft de Kore- aanse oorlog niet gebracht. Wel heeft hij de ervaringen van de 2° wereldoorlog het zij onderstreept, dan wel er een rui- mer aspect aan geven. Bovenal heeft deze strijd weer bewezen dat machines het alleen nooit kunnen opknappen. Dat het altijd de mens is die de doorslag geeft. *Brigadier B. Rhagat: Military lessons of the Korean Conflict in „The Journal of the United Service Institution of India“.* MILITARY REVIEW, Dec. 1952. B. K.

De schietopleiding.

Algemeen

Het schietonderricht met het geweer heeft tot doel een schutter te vormen, die met elk schot onder alle omstandigheden een vijand kan treffen. Het schieten met het geweer is onverbiddeijk vuur, dat

nauwkeurig, bedachtzaam, kalm en juist gericht moet worden uitgevoerd. Daar- door is het schieten met het geweer ook een school voor het aankweken van ac- curatesse, concentreren der aandacht, ten toon spreiden van koelbloedigheid en zelfbeheersing, en het verbeteren der wilskracht. Daardoor kweekt men inder- daad goede soldaten en ontwikkelt men hun zelfvertrouwen en strijd lust.

Schr. is van oordeel, dat de waarde van de infanterie voor een groot deel kan worden gemeten naar de zorg en de ernst, die besteed wordt aan de schiet- opleiding.

De kenmerken van de schietopleiding.

De schietopleiding moet steeds gericht zijn op het gevecht, op het vormen van een schutter die op het gevechtveld zijn werk moet doen. Er zijn 3 hoofd factoren:

- de aard der doelen
- de lichamelijke toestand
- de geestelijke toestand

De doelen op het slagveld zijn of **leven- de doelen** (vast of beweeglijk) op korte afstand (50—300 m) op zeer korte afstand (tot 50 m) en **dode doelen**. Het stilstaande doel wordt meestal gekenmerkt door zijn kleine oppervlak dat bloot komt, als- gevolg van het feit dat het stilstaande doel zich meestal zo goed mogelijk dekt. Bewegende levende doelen verplaatsen zich hetzij te voet (in gewone pas of looppas) in voertuigen, in zweefvliegtui- gen of dalen per parachute.

Dode doelen kunnen zijn, kiksleuven van tanks, schietgaten van kazematten, waarnemingsinstrumenten, motorvoertui- gen. De lichamelijke gesteldheid wordt beïnvloed door marsen, verplaatsingen dwars door het terrein, de aard van het terrein waardoor hij zich beweegt, de hoeveelheid slaap die hij krijgt, de voed- selvoorziening en de hoedanigheid van het voedsel, de weersomstandigheden, zijn kleding en zijn uitrusting.

De geestelijke toestand van de soldaat wordt beïnvloed door de vijandelijke vuuruitwerking (het inslaan van kogels, het springen van granaten, mijnen, bom- men, raketten) rook (dat een gevoel van eenzaamheid en onzekerheid geeft) mo- torgeronk (aanwezigheid van pantser, vliegtuigen), de eigen bewapening, de wijze waarop hij wordt aangevoerd en zijn eigen schietopleiding. Slecht opge- leide schutters verliezen spoedig hun zelf- vertrouwen. Goed opgeleide schutters daarentegen, houden zelfs in critieke situ- aties het hoofd koel, omdat ze vertrou- wen hebben in hun wapen en hun ge- oefendheid.

De schutter zal vertrouwd moeten ge- raken met de volgende soorten vuur:

- juistheidsvuur
- snel juistheidsvuur
- instinctief, automatisch vuur.

De opleiding.

De opleiding wordt verdeeld in twee fasen en wel

- a. een technische fase
- b. een tactische fase.

Elk dezer fasen moet omvatten:

- inleidingslessen
- oefeningslessen
- schietoefeningen.

Het onderwijs in de technische fase heeft ten doel om de man de **reflexen** die nodig zijn voor het doel en goed afgeven van een schot tot een tweede natuur te maken. De tactische fase is er om de aangeleerde reflexen onder gevechtssomstandigheden te kunnen toepassen. De **inleidende lessen** hebben tot doel, de schutter de algemene begrippen bij te brengen en de bewegingen aan te leren, die de schutter moet uitvoeren om te kunnen schieten. De **oefenlessen** hebben het doel het in de inleidende lessen aangeleerde tot een zodanige graad van volmaaktheid op te voeren, dat men van schietreflexen kan spreken. Deze lessen moeten **kort** maar **talrijk** zijn. De schietoefeningen zijn naast **toepassing** van het geleerde tevens **controles**.

Bij het technische onderwijs moet men op de volgende punten letten:

- De atmosfeer op de schietbaan moet rustig zijn, teneinde de schutter kalm te doen zijn, zodat hij zich geheel op zijn gemak gevoelt
- het is verkeerd om vóór het schieten gesloten exercitiën te doen houden
- instructeurs en moniteurs (hulpinstructeurs) bespreken na het schieten de treffers en gaan de oorzaken na van een minder goed resultaat
- het komt er niet op aan te **doen** schieten, maar wel om te **leren** schieten. Voor elke slechte uitslag moet de schutter een verklaring kunnen geven en de verbetering die nodig is zelf aangeven.

Bij de tactische fase moeten de **beheersing** en **snelheid** van handelen worden ontwikkeld, waarbij eerst verder wordt gegaan als men voorgaande moeilijkheden volledig onder de knie heeft.

In een aantal schema's is een overzicht gegeven hoe het technische en tactische onderwijs kan plaats vinden.

Luitenant Smal: Mededeling over het onderricht van het schieten.

TIJDSCHR. V. MIL. DOCUMENTATIE,
Nov. 1952. B. K.

Militaire verkenningen.

Het belang van verkenningen is genoegzaam bekend. Wat minder bekend is, vooral bij jonge officieren, is de wijze waarop deze verkenningen moeten geschieden. Schr. schetst een methode, gebaseerd op de praktijk, die zijn deugdelijkheid heeft bewezen. Niettemin waarschuwt schr. er voor, dat deze methode niet moet worden gezien als een wet van Meden en Perzen.

Een militaire verkenning omvat de volgende fasen:

De organisatie van de verkenning.

De fase is onmisbaar. Een goede organisatie beperkt de tijd die nodig is om de opdracht uit te voeren, wat zeer belangrijk is. Want hoe eerder de commandant over de nadere gegevens beschikt, hoe beter. Bij de voorbereiding moet men achtereenvolgens beschouwen:

a. De analyse van het doel.

Het doel moet nauwkeurig bekend en omschreven zijn, zodat men goed begrijpt waar het omgaat. Daardoor zal men niet verdwalen in details of in algemeenheden en zal men zijn volle aandacht kunnen richten op datgene waar het om draait.

b. Het vaststellen van de waarnemingspunten en van de plaatsen waar men halt zal houden om gegevens te verzamelen.

Na aandachtige studie worden deze punten bepaald, waarbij de keuze der plaatsen waar men halt houdt, afhangt van de aard der inlichtingen die men wenst te verkrijgen.

c. Het vaststellen van de noodzakelijke tijd.

Om de vastgestelde weg af te leggen en de verkenningen te verrichten is een zekere tijd nodig, alsmede voor het maken van het verslag. Het opmaken van het tijdschema is een der belangrijkste voorbereidingen. Een overhaaste verkenning leidt vrijwel nooit tot de gewenste resultaten.

d. Het inlichten en voorzien van speciale middelen.

Een ieder, die aan de verkenning deelneemt moet weten waar het om gaat. Voorts kan het nodig zijn een extra hoeveelheid kompassen, kijkers of fototoestellen en kaarten mee te nemen.

e. Het opstellen van het programma.

Ten einde zo systematisch mogelijk te werk te kunnen gaan, moet men van te voren klaar en duidelijk vast stellen wat men gaat doen. Dit werkprogramma moet omvatten:

- het doel der verkenning
- de aanduiding der waarnemingspunten

- het vaststellen der plaatsen waar men halt zal houden voor het inwinnen van inlichtingen
- de af te leggen weg
- het vaststellen van de tijd waarin alles klaar moet zijn.

Deze aanwijzingen kunnen in de vorm van een schema worden vastgelegd.

De uitvoering van de verkenning

Bij de uitvoering der verkenning moet men steeds het doel voor ogen houden. Men moet zich door niets of niemand daarvan laten afleiden. Inlichtingen van groot belang, dient men zo spoedig mogelijk naar achter door te geven, ook als de verkenning nog niet geëindigd is.

Het verslag over de verkenning

Hierin moet alle fantasie worden vermeden. Alleen datgene wat volkomen vaststaat mag worden vermeld. Voorts moet het verslag eenvoudig, duidelijk en positief zijn. Gebruik de normale afkortingen en de juiste tekens. Geen „algemene” woorden als groot, eindeloos, talrijk. Schetsen moeten duidelijk zijn en alleen aangeven wat nodig is.

Majoor Barengs: Militaire verkenningen.
TIJDSCHR. V. MIL. DOCUMENTATIE,
Nov. 1952. B. K.

De nieuwe Zwitserse legerorganisatie.

Zwitserland heeft zijn strijdkrachten, naar aanleiding van de ervaringen der strijdende mogendheden in de tweede wereldoorlog, grondig gereorganiseerd. Men heeft nu naast de generale staf: commandostaven, infanterie, lichte eenheden, artillerie, luchtdoelartillerie, grondtroepen, luchtstrijdkrachten, genie-eenheden, verbindingdiensttroepen, geneeskundige troepen, intendancetroepen, motortransporttroepen, eenheden ter bestrijding van parachutisten, voorts munitie en materieeldienst, Veterinaire dienst (men heeft in het Zwitserse leger pakpaarden in de bergen), militaire politie, veldpostdienst, Militair juridische dienst, geestelijke verzorging, algemene hulpdienst. (Uit deze opsomming blijkt, dat men de westerse organisatie voor een groot deel heeft overgenomen). Men onderscheidt — net als bij ons — legerkorpsen en territoriale eenheden. De eerste zijn georganiseerd in legerkorpsen, de laatste in brigades.

In totaal beschikt men over:

Legerkorpsen 4 à 9 Divisies; Lichte brigades 3; Bergbrigades 3; Vestingbrigades 3; Reduitbrigades 3; Grensbrigades 11.

Voorts zijn die „Wehrpflichtigen” (Zwitserland kent geen Dienstplicht maar „Wehrpflicht”) ingedeeld in Leger-troepen, Landweer, Landstorm.

De legerstroepen (leeftijd 20-36 jaar) vormen de legerkorpsen en lichte brigades. De grens-, vesting- en Reduitbrigades (leeftijd 37-48 jaar) vormen de landweer. Landstorm is in het algemeen voor hulpdiensten.

Redactioneel artikel: Die neue Truppenordnung.

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZEITSCHR.,
Jan. 1953. B. K.

Critiek op het officierskorps.

Het is — aldus schr. — mode geworden, om critiek op het officierskorps te leveren. Schr. gaat na in hoeverre die critiek juist is. Zonder enige twijfel worden er in het leger fouten gemaakt meer dan vóór de oorlog. Maar dat geschiedt in de burgermaatschappij ook. En het leger is nu eenmaal een afspiegeling van het volk. In het leger zijn ook elementen gekomen die er niet in horen of die de weelde niet hebben kunnen verdragen. Het officierskorps leeft als het ware in een glazen huis. Zij zijn deel van een staatsinstrument dat veel kost en waar aller ogen op gericht zijn. Een ieder vindt dat „zijn” geld er ook in zit en hij dus recht op critiek heeft. Ook moet men bedenken, dat de officier de belichaming is van het begrip discipline dat bij velen nu eenmaal niet geliefd is. Daarom wordt hem heel gauw iets kwalijk genomen en er wordt bovendien heel gauw gegeneraliseerd.

Schr. meent een oplossing te kunnen geven door een openlijke bespreking van eventuele onjuistheden. Dat voorkomt tevens de idee, dat er nog een „kasten-geest” zou bestaan in het officierskorps, dat door dik en door dun onjuistheden poogt te bedekken. De officier moet rustig en zakelijk zijn zaken doen en bovenal door zijn voorbeeld laten zien hoe het moet. Het voorbeeld is doorslaggevend voor die grote factor, die beslissend is voor alles, het **vertrouwen**. Daarbij moet men zich steeds bewust zijn van zijn verantwoordelijkheid, die tot uiting moet komen in een strenge zelfdiscipline, rechtvaardigheid en een algemeen menselijke houding.

Dan zal de onwelwillende critiek die nu vaak gehoord wordt, automatisch verdwijnen.

Brigade-generaal Uhlmann: Kritik am Offiziers Korps.

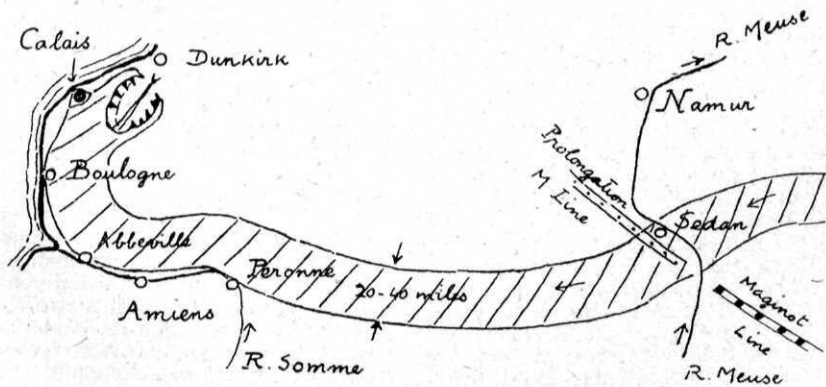
ALL. SCHWEIZ. MILITÄR ZEITSCHR.,
Dec. 1952. B.K.

De moderne verdediging.

De moderne verdediging staat tactisch en strategisch in het teken van de diepte. Dit is niets nieuws. Schr. wijst in dit verband van de strategie van Fabius Cunctator tegen Hannibal, van Wellington in Spanje tegen de maarschalcken van Napoleon, van Kutusof in Rusland tegen Napoleon zelf, van de Russen in 1941 tegen Hitler. En tactisch zien wij in de versterkingskunst in de loop der tijden het begrip diepte steeds toenemen. Maar verdediging in de diepte heeft ook vele nadelen. In de eerste plaats moet men er de ruimte voor hebben, vervolgens moet men door het grondverlies niet machteloos worden en doorslaggevende voordelen in handen van de tegenpartij laten. Het verlies van het Donetzgebied in 1941 was voor de Russen bijna dodelijk. Voor de eigen bevolking is een dergelijke strategie noodlottig. En zuiver militair gezien zijn er ook aanzienlijke nadelen. Het moreel wordt zwaar op de proef gesteld. De kans op débâcles is groot. De verdedigers van de voorste steunpunten worden wel zeer zwaar op de proef gesteld. Zij hebben er weinig aan te weten, dat de vijand hen zal vernietigen om daarna zelf ettelijke kilometers verder vernietigd te worden. Een dergelijke tactiek kan men wel voeren met veteranen of zeer goed getrainde jonge troepen. Maar met pas gemobiliseerde eenheden zonder oorlogservaring is dit een waagstuk. Dan komt daarbij nog het vluchtelingenvraagstuk, dat de grote moeilijkheden met zich brengt. Daarom komt schr. terug op de

oude waarheid, dat de beste verdediging nog steeds de aanval is. Men moet zijn heil, ook al is men in aantal de mindere, niet in het zuivere defensief zoeken. Slechts de aanval brengt de overwinning. Wat in dit opzicht mogelijk is, bewijst de pantserstoot van Von Kleist in Mei 1940 van de Maas naar het Kanaal. Zeer suggestief vergelijkt schr. deze stoot met een met grote snelheid voortschuivende enorme slang.

Deze monstrueuze slang met een geweldige kop en bek had een zwak lichaam. Maar de kop was voldoende om de Franse legerleiding volkomen uit zijn lood te slaan en te biologeren, zoals een echte slang zijn slachtoffer ook biologeert en machteloos maakt. Bij de Fransen onmacht en radeloosheid, bij de Duitsers zelfbewustheid, kracht en bijzonder goede voorbereiding. De gehele operatie was in de hogere leiding zo goed en zo veelvuldig gerepeteerd, dat men tijdens de actie naar de oefeningsbevelen verwees! Offensieve acties doorkruisen altijd iets bij de tegenpartij. Verdedigende acties doen dat bijna nooit. Schr. wijst nog op de verrassende landing van Mac Arthur in Korea, die daar de situatie volkomen veranderde. Daarbij moet men zich nooit laten intimideren door de idee, dat de vijand sterker, ja overmachtiger is. Offensieve acties zijn heel vaak door kleine minderheden gewonnen. De offensieve actie neutraliseert de overmacht van de tegenpartij op de meest afdoende wijze, veel beter dan het defensief dit kan doen. Schr. wijst er op, dat de strategie en de

Length of Snake - 210 Miles

Left the Meuse - 14 May 1940

Arrived near Dunkirk - 24 May 1940

De pantserstoot van Von Kleist in Mei 1940 van de Maas naar het Kanaal

tactiek der Westerse legers op het offensief moeten zijn ingesteld. Iedereen van hoog tot laag moet van de offensieve gedachte doordrenkt zijn. De eventuele agressor moet weten, dat zodra hij een aanval begint, zijn tegenstanders hem niet gebiologeerd zullen afwachten in defensieve opstellingen, die hij naar eigen inzicht en naar eigen believen kan aanval len, maar daarentegen zullen terugslaan, keihard terugslaan. Dat is de beste verdediging. Dat is de beste methode om het Westen voor de rampen van een oorlog te vrijwaren.

Generaal-Majoor Wilson: More Ideas on the defence.

THE ARMY QUARTERLY, Jan. 1953.

B. K.

Hebben de lessen uit de historie geen waarde meer?

Er zijn theoretici die zeggen, dat met de uitvinding van de A en H bom de lessen uit de historie ten aanzien van de strategie geen betekenis meer hebben. Dat zou betekenen, dat de beginselen van de strategie dus niet meer leidendevend zouden zijn. Schrijver gaat, om het antwoord te vinden, de toepassing dezer beginselen in de tweede wereldoorlog na.

Het fundamentele militaire beginsel is het **doel**. Een volk moet een duidelijk en gezond nationaal doel hebben, waar het naar kan streven. De gewapende strijdkrachten van het volk moeten eveneens een scherp omlijnd doel hebben. Maar **dat** doel moet in volkomen overeenstemming zijn met het doel van het gehele volk. Door alle tijden hebben grote militaire leiders betoogd, dat het grootste doel in de oorlog de vernietiging van 's vijands strijdkrachten moet zijn. Ook nu nog is dit een algemeen aanvaard beginsel, hoewel er strategen zijn, die van mening zijn, dat dit doel te eng is. Het oorlogsdoel moet streven naar de vernietiging van de strijdwil van de tegenpartij. Daarbij moet het doel van de strijdkrachten inderdaad de vernietiging van de strijdkrachten van de tegenpartij zijn.

Bij dat alles kunnen fatale fouten worden gemaakt. Schrijver wijst onder meer op de fout van Roosevelt en Churchill door het in het leven roepen van de slagzin van de „onvoorwaardelijke overgave”, die de historie op akelige wijze heeft beïnvloed. In de eerste wereldoorlog waren de „14 punten van Wilson” een prachtig oorlogsdoel. In de tweede wereldoorlog had men moeten volstaan met de „vier grote vrijheden”, zoals Roosevelt en Churchill die in het Atlantic Charter hadden vastgelegd.

Kardinale fouten ten aanzien van de strijd zelve zijn door de Duitsers, Engelsen en Japanners gemaakt. De Duitsers omdat zij na de val van Frankrijk er niet onmiddellijk voor hebben gezorgd de luchtheerschappij boven Engeland te krijgen en de aanvallen op de vliegvelden veel te vroeg op te geven voor de terreurbombardementen op de steden. De Engelsen bezorgden zich zelf bijna de nederlaag, toen tijdens de slag om de Atlantische Oceaan de R.A.F. zich vrijwel alleen bezig hield met het bombarderen van objecten in Duitsland inplaats van aan de slag om de Atlantische Oceaan deel te nemen. En de Japanners splitsten op gevaarlijke wijze hun krachten door in feite strategisch waardeloze eilanden in de Stille Oceaan te gaan veroveren, in plaats van de krachten bij elkaar te houden om de Amerikaanse slagvloot te vernietigen. Bij het vaststellen van het doel — politiek noch strategisch — doet het niets ter zake met welke middelen men strijdt. Het gaat er maar om, of men het doel zó weet vast te stellen, dat het algemeen door het volk wordt aanvaard en de middelen ter bereiking van het doel op de juiste wijze weet toe te passen. Het zelfde geldt ten aanzien van de overige beginselen waarop de algemene oorlogvoering berust. Door alle eeuwen heen heeft een goede toepassing der beginselen der oorlogvoering de overwinning gebracht en een foutieve toepassing de nederlaag. Dit gaat op zowel voor de oorlog te land, ter zee en in de lucht. Daarom zijn de lessen uit de historie nog steeds van betekenis en kan de bestudering der geschiedenis een kostbare bijdrage voor de vorming van het juiste strategische inzicht betekenen.

Admiraal A. Ageton: Are the lessons of history us longer valid?

MILITARY REVIEW, Febr. 1953. B. K.

Het militair wereldpotentieel.

Strategie is een van die vakken waarover een ieder meent te kunnen meepraten en het beter te weten dan een ander. Daarbij spelen dan heel vaak statistieken een grote rol. Men toont aan de hand van de cijfers aan, dat het onvoorwaardelijk zus of zo moet gaan. Deze lieden hebben blijkbaar nooit van die factoren gehoord, welke Clausewitz de „imponderabilia van de oorlogvoering” noemde, en die in feite beslissend zijn.

Statistieken over bevolkingen en grondstoffen zijn, voor hen die menen dat strategie wiskunde is, doorslaggevend. Zo wordt heel vaak de stelling ver-

nomen, dat geen macht ter wereld is opgewassen tegen de millioenenmassa's van de Sovjet-Unie. Lijnrecht daartegenover staat de opvatting, die beweert, dat het Kremlin weet dat een nieuwe oorlog zelfmoord voor Moskou zou betekenen, daar de Sovjet-Unie door de moderne industrie van het Westen verpletterd zou worden. En bovendien kan men de cijfers nog net zo groeperen als men wil. Uit deze statistieken valt nooit een vaststaande conclusie te trekken. Oorlogen kunnen niet gewonnen of verloren worden en naties en idealen kunnen niet bloeien of sterven, alléén maar op basis van statistieken.

Op een gegeven ogenblik in Juni 1940 was niet het koude wiskundig onomstotelijk vaststaand feit, dat slechts zes verouderde kanonnen de kust bij Dover over een afstand van 30 km bewaakten, doorslaggevend voor het voortbestaan van Engeland. Dat was wél het besluit van een vastberaden natie, om ten koste van „bloed, zweet en tranen” door te vechten tot het bittere einde, een besluit, dat niet in statistieken kon worden vastgelegd, maar waarvan de betekenis niетemин doorslaggevend was. De „vrijheid”, het vrijheidsideaal is een van de grootste krachten en een van de grootste imponderabilia in de afmeting van het wereldpotentieel in de krachtenverhouding tussen Oost en West, waarbij het Westen het monopolie van de vrijheid heeft. Zeer veel hangt er van af hoe dit monopolie wordt gebruikt.

S. Gilbert: Het Militair Potentieel van de Wereld. Wehrwissenschaftliche Rundschau, besproken in TIJDSCHR. VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, Febr. 1953. B. K.

De sociale functie van personeelspolitiek.

Personeelspolitiek moet er steeds op bedacht zijn, dat een groep mensen **niet een verzameling van enkelingen** is, maar tot een **homogene** eenheid moet worden gevormd. De individuele soldaat moet leren samen te werken met de overige leden van zijn groep. Elke commandant moet „groepszin” aankweken. Slechts dan komt men tot het zo noodzakelijke teamwork, dat in de moderne oorlog de doorslaggevende is. Van de vorming van een eenheid zijn de administratieve en de sociale functie doorslaggevend. Ongelukkig is men als de administratie hoogtij gaat vieren, als de getallen op de sterkterapporten alleen maar doorslaggevend zijn. Dan is de mens tot nummer gedegradeerd, tot een stuk papier, dan

graaft men zijn eigen graf. Daarom moet de sociale functie een **even belangrijke** plaats innemen als de administratieve factor. Maar de goede toepassing van de sociale factor is veel en veel moeilijker dan de administratieve. Bij de laatste heeft men talloze controlerende instanties. Fouten worden bijna altijd ontdekt en kunnen in hun gevolgen veelal worden hersteld. Fouten bij de toepassing van de sociale functie ontdekt men niet of nadat het hopeloos fout is, zodat de schade niet meer kan worden hersteld. Zonder sociale functie wordt het leger een dood geheel, bij verkeerde toepassing een broeiende vulkaan. Maar bij goede toepassing er van wordt het een wonderinstrument, dat tot ongekende daden in staat is.

Kapitein Little: The social function of personnel policy.

MILITARY REVIEW, Febr. 1953. B. K.

Denken en schrijven.

Voor een stafofficier is het van bijzondere betekenis, dat hij wat hij denkt in klare en duidelijke taal op papier weet neer te zetten. Papier heeft het nadeel, dat het niet leeft. Mondelinge bevelen hebben daarom grote voordelen. Maar bij grotere eenheden is het zeer moeilijk om alles mondeling af te doen. En naast bevelen zijn er ook verschillende zaken, die schriftelijk moeten worden afgedaan. De reactie van mensen op het geschreven woord is merkwaardig. Er zijn er die slecht lezen, er zijn er die van huis uit proberen er iets anders uit te lezen dan de schr. bedoelt. Tussen deze beide categorieën liggen nog tal van andere mogelijkheden. Daarom moet een stafofficier er op getraind zijn, zodanig te schrijven dat zelfs zijn geschreven woord pakt en niet voor misvatting vatbaar is. Men moet schrijven alsof men spreekt. De eentonige spreker maakt ook geen indruk. Ook bij het schrijven moet men zwaartepunten vormen, een climax leggen en de conclusies klaar en duidelijk laten uitkomen. Daarom moet de stafofficier zich niet alleen bepalen tot stafdienstarbeid, het maken van bevelen en ambtelijke beschouwingen. Hij moet zich ook op het publieke geschreven woord storten. Hij moet verhalen schrijven, veelal op militair gebied, maar naar gelang zijn aanleg ook op ander gebied. De tijd daaraan besteed werpt zijn rente dubbel en dwars af.

Kolonel Gavin: Thinking and writing.

MILITARY REVIEW, Jan. 1953. B. K.